

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Hodnocení finanční výkonnosti podniku

Bakalářská práce

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2023/2024

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Vojtěch Bříza**
Osobní číslo: **E21221**
Studijní program: **B0413A050008 Ekonomika a management**
Specializace: **Management podniku**
Téma práce: **Hodnocení finanční výkonnosti podniku**
Zadávající katedra: **Ústav podnikové ekonomiky a managementu**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je zpracovat finanční analýzu pomocí vybraných metod finanční analýzy, zhodnotit aktuální situaci a dosavadní vývoj v podniku. Poté vytvořit doporučení a návrhy pro zlepšení ekonomické situace podniku.

Osnova:

- Charakteristika základních pojmů finanční analýzy.
- Metody finanční analýzy.
- Charakteristika vybraného podniku.
- Vypracování finanční analýzy vybraného podniku.
- Zhodnocení finanční situace a návrhy pro zlepšení.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 35 stran**
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

GRÜNWARD, R., HOLEČKOVÁ, J. Finanční analýza a plánování podniku. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2007, 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.
KALOUDA, F. Finanční analýza a řízení podniku. 3. rozšířené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. 330 s. ISBN 978-80-7380-646-0.
KNÁPKOVÁ, A., PAVELKOVÁ D., ŠTEKER K. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 2013. 236 s. ISBN 978-80-247-4456-8.
KUBĚNKA, M. Finanční stabilita podniku a její indikátory. Pardubice: Univerzita Pardubice, Fakulta ekonomicko-správní, 2015. 88 s. ISBN 978-80-7395-890-9.
RŮČKOVÁ, P. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 7. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2021. 165 s. ISBN 978-80-271-3124-2.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Michal Kuběnka, Ph.D.**
Ústav podnikové ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: **1. září 2023**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2024**

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D. v.r.
děkan

L.S.

doc. Ing. Michaela Kotková Stříteská, Ph.D. v.r.
garant studijního programu

V Pardubicích dne 1. září 2023

Prohlašuji:

Práci s názvem Hodnocení finanční výkonnosti podniku jsem vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 30. 04. 2024

Vojtěch Bříza v.r.

PODĚKOVÁNÍ

Velmi děkuji svému vedoucímu bakalářské práce panu Ing. Kuběnkovi, Ph.D. za odborné rady, pomoc a cenné připomínky a v neposlední řadě za jeho ochotu.

Další poděkování patří panu Jaroslavu Pohlovi, majiteli společnosti Auto MERCIA a.s., za poskytnutí informací potřebných pro vypracování bakalářské práce.

Nesmím opomenout poděkovat své rodině a přátelům za jejich podporu, povzbuzování a porozumění.

ANOTACE

Tato bakalářská práce se zaměřuje na provedení finanční analýzy společnosti Auto MERCIA a.s. prostřednictvím vybraných metod. Cílem je zhodnocení současného stavu podniku a formulování doporučení pro jeho další rozvoj. První dvě kapitoly se zabývají teoretickými pojmy. Další dvě kapitoly aplikují teoretické principy na daný podnik. Poslední kapitola zhodnocuje situaci podniku a navrhuje doporučení.

KLÍČOVÁ SLOVA

Finanční analýza, společnost, rozvaha, výkaz zisku a ztráty, rentabilita, likvidita, zadluženost, aktivita

TITLE

Evaluation of financial performance of the company

ANNOTATION

This bachelor thesis focuses on the financial analysis of the company Auto MERCIA a.s. through selected methods. The goal is to evaluate the current state of the company and formulate recommendations for its further development. The first two chapters deal with theoretical concepts. The next two chapters apply the theoretical principles to the company. The last chapter evaluates the situation of the company and proposes recommendations.

KEYWORDS

Financial analysis, company, balance sheet, profit and loss statement, profitability, liquidity, debt, activity

OBSAH

SEZNAM ILUSTRACÍ A TABULEK	9
SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK	10
ÚVOD	11
1 FINANČNÍ ANALÝZA	12
1.1 Vymezení základních pojmů	13
1.1.1 Podnik	13
1.1.2 Finanční zdraví	13
1.2 Uživatelé finanční analýzy	14
1.2.1 Interní uživatelé	14
1.2.2 Externí uživatelé	14
1.3 Zdroje informací	15
1.3.1 Rozvaha	15
1.3.2 Výkaz zisku a ztrát	17
1.3.3 Přehled o peněžních tocích – cash flow	18
1.3.4 Provázanost účetních výkazů	19
2 METODY FINANČNÍ ANALÝZY	20
2.1 Analýza absolutních ukazatelů	20
2.1.1 Horizontální analýza	20
2.1.2 Vertikální analýza	21
2.2 Analýza rozdílových ukazatelů	21
2.2.1 Čistý pracovní kapitál	21
2.2.2 Čisté pohotové prostředky	22
2.2.3 Čisté peněžně-pohledávkové fondy	22
2.3 Analýza poměrových ukazatelů	23
2.3.1 Ukazatele rentability	23

2.3.2	Ukazatele likvidity	24
2.3.3	Ukazatele aktivity	26
2.3.4	Ukazatele zadluženosti	27
3	CHARAKTERISTIKA VYBRANÉHO PODNIKU	30
3.1	Představení společnosti	30
3.2	Základní informace o společnosti	30
3.3	Organizační struktura	31
3.4	Relevantní konkurenti daného podniku	31
4	FINANČNÍ ANALÝZA VYBRANÉHO PODNIKU	33
4.1	Analýza absolutních ukazatelů	33
4.1.1	Horizontální analýza	33
4.1.2	Vertikální analýza	36
4.2	Analýza poměrových ukazatelů	38
4.2.1	Ukazatele rentability	38
4.2.2	Ukazatele likvidity	41
4.2.3	Ukazatele aktivity	44
4.2.4	Ukazatele zadluženosti	47
5	ZHODNOCENÍ A NÁVRHY PRO ZLEPŠENÍ	50
	ZÁVĚR	52
	POUŽITÁ LITERATURA	53
	SEZNAM PŘÍLOH	55

SEZNAM ILUSTRACÍ A TABULEK

Obrázek 1: Cesta od zisku ke cash flow u nepřímé metody.....	19
Obrázek 2: Vzájemná provázanost účetních výkazů.....	19
Obrázek 3: Čistý pracovní kapitál.....	22
Obrázek 4: Logo společnosti.....	30
Obrázek 5: Vývoj ukazatelů rentability společnosti Auto MERCIA a.s.....	40
Obrázek 6: Vývoj běžné likvidity společnosti Auto MERCIA a.s.....	42
Obrázek 7: Vývoj pohotové likvidity společnosti Auto MERCIA a.s.....	43
Obrázek 8: Vývoj okamžité likvidity společnosti Auto MERCIA a.s.....	43
Obrázek 9: Vývoj ukazatele doby obratu zásob společnosti Auto MERCIA a.s.....	45
Obrázek 10: Vývoj ukazatele doby obratu pohledávek společnosti Auto MERCIA a.s.....	46
Obrázek 11: Vývoj ukazatele doby obratu závazků společnosti Auto MERCIA a.s.....	46
Obrázek 12: Vývoj ukazatele celkové zadluženosti společnosti Auto MERCIA a.s.....	48
Obrázek 13: Vývoj ukazatele úrokového krytí společnosti Auto MERCIA a.s.....	49
Tabulka 1: Členění aktiv a pasiv.....	16
Tabulka 2: Struktura aktiv společnosti Auto MERICA a.s.....	34
Tabulka 3: Horizontální analýza aktiv společnosti Auto MERCIA a.s.....	34
Tabulka 4: Struktura pasiv společnosti Auto MERICA a.s.....	35
Tabulka 5: Horizontální analýza pasiv společnosti Auto MERCIA a.s.....	36
Tabulka 6: Vertikální analýza aktiv společnosti Auto MERCIA a.s.....	37
Tabulka 7: Vertikální analýza pasiv společnosti Auto MERCIA a.s.....	37
Tabulka 8: Ukazatele rentability společnosti Auto MERCIA a.s.....	38
Tabulka 9: Ukazatele rentability vybraných společností.....	39
Tabulka 10: Ukazatele likvidity společnosti Auto MERCIA a.s.....	41
Tabulka 11: Ukazatele likvidity vybraných společností.....	42
Tabulka 12: Ukazatele aktivity společnosti Auto MERCIA a.s.....	44
Tabulka 13: Ukazatele aktivity vybraných společností.....	44
Tabulka 14: Ukazatele zadluženosti společnosti Auto MERCIA a.s.....	47
Tabulka 15: Ukazatele zadluženosti vybraných společností.....	47

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

ČPK	čistý pracovní kapitál
ČPP	čisté pohotové prostředky
DHM	dlouhodobý hmotný majetek
EAT	čistý zisk
EBITDA	zisk před úhradou odpisů, úroků a daní
EBIT	zisk před úroky a zdaněním
EBT	zisk před zdaněním
EAR	nerozdělený zisk
HV	hospodářský výsledek
ROA	rentabilita celkového kapitálu
ROE	rentabilita vlastního kapitálu
VZZ	výkaz zisku a ztrát

ÚVOD

Cílem bakalářské práce je zhodnotit finanční výkonnost podniku MERCIA a.s. Chrudim. Tato firma se stala srdcovou záležitostí autora díky možnosti brigád a následné praxi při bakalářském studiu. Celkově automobilový svět, prodej aut a management tohoto odvětví se stal pro autora o to víc zajímavý.

V teoretické části práce jsou definovány termíny pro finanční analýzu, které jsou klíčové pro pochopení finanční stability a výkonnosti podniku a jeho následné strategické plánování a rozhodování.

Následující praktická část práce se v úvodu zabývá prezentací společnosti MERCIA a.s. Chrudim a pokračuje zpracováním vertikální a horizontální analýzy. Nedílnou součástí jsou vypočítané poměrové ukazatele jako například ukazatele likvidity, rentability, aktivity a zadluženosti. Zdrojem dat k těmto výpočtům jsou rozvahy a výkazy zisku a ztrát posuzovaných let 2018–2022. Součástí praktické části práce je i porovnání s vybranými konkurenčními podniky.

Závěrem je celkové zhodnocení výsledků finanční analýzy a následné doporučení pro zlepšení fungování podniku směřující k řešení vybraných problémů.

1 FINANČNÍ ANALÝZA

Finanční analýzu lze chápat jako systematický proces zahrnující důkladné zkoumání dostupných dat obsažených hlavně v účetních výkazech. Tato analýza slouží k posouzení minulého, současného a odhadu budoucího finančního stavu společnosti.

Hlavním cílem finanční analýzy je připravit informace, které pomohou při kvalitním rozhodování ohledně správy podniku. Je evidentní, že mezi účetnictvím a rozhodováním v podniku existuje úzký vztah. Účetnictví poskytuje relativně přesné finanční údaje, které se vztahují pouze k jednomu časovému bodu a tyto údaje bývají často samostatné. Aby bylo možné daná data využít k hodnocení finančního stavu podniku, je třeba provést finanční analýzu (Růčková, 2021).

Podle Kraftové (2002) se jedná o metodu k hodnocení finančního hospodaření firmy, kdy se zpracovávají původně vyjádřená data nejčastěji v peněžních jednotkách. Tato získaná data jsou tříděna, seskupována, měří se vztahy mezi nimi, poměřují se souvislosti a sleduje se jejich rozvoj. Všechny tyto procesy zvyšují schopnost poskytovaných dat a zvyšuje se také jejich užitečnost.

Knápková a kol. (2017) vyjadřuje cíl finanční analýzy jako důkladné posouzení finanční situace společnosti. Záměrem finanční analýzy je identifikovat, zda je firma dostatečně zisková, má optimální strukturu svého kapitálu, efektivně využívá svá aktiva a jestli je schopná řádně splácet své dluhy. Tato analýza poskytuje důležité informace pro vedení firmy, která potřebuje správně rozhodovat ohledně získávání finančních prostředků, stanovování ideálního finančního uspořádání, rozdělení dostupných financí, udělování firemní půjčky, dělení zisků a dalších kritických rozhodnutí. Znalost finančního stavu firmy je klíčová pro hodnocení minulých událostí a skvělou perspektivou pro budoucí vývoj.

Dále také udává, že finanční analýza hraje klíčovou roli v rámci řízení finančních záležitostí podniku. Její účel spočívá v poskytování zpětného pohledu, jak si podnik vedl, jak se mu dařilo splnit předpoklady, a naopak zvládnout nepředvídatelné události, jimž se snažil vyhnout a nikdo je nečekal.

Naopak podle Kaloudy (2019) lze považovat za obecný cíl finanční analýzy zhodnocení finančního zdraví podniku pomocí následujícího matematického vztahu:

$$\textit{Finanční zdraví} = \textit{rentabilita} + \textit{likvidita} \quad (1)$$

1.1 Vymezení základních pojmů

V následující části text popisuje základní pojmy důležité pro porozumění dalšího textu.

1.1.1 Podnik

Při charakteristice podniku můžeme vyjít například z definice, kterou stanovuje Evropská komise v nařízení č. 800/20082. „*Podnikem se rozumí každý subjekt vykonávající hospodářskou činnost, bez ohledu na jeho právní formu. K těmto subjektům patří zejména osoby samostatně výdělečně činné a rodinné podniky vykonávající řemeslné či jiné činnosti a obchodní společnosti nebo sdružení, která běžně vykonávají hospodářskou činnost.*“ (ASPI, 2013)

Martinovičová et al. (2014) však dodává, že podle českých právních předpisů není pojem podnik konkrétně definován. Občanský zákoník nicméně pro oblast podnikání stanovuje pojmy, jako je obchodní podnik (§ 502) a rodinný závod (§ 700). Existence podniků spočívá převážně v tom, aby vyráběly, dodávaly zboží a poskytovaly služby pro své zákazníky.

Synek a Kislingerová (2015) vnímají podnik jako nástroj pro zvýšení hodnoty kapitálu a zároveň by měl uznávat jeho společenské hodnoty vůči zainteresovaným stranám. Může proto dojít ke dvěma kontrastním tvrzením:

- hlavním záměrem podniku je generovat zisk a to tím, že uspokojuje potřeby zákazníků s dostatečnou kupní silou,
- hlavním záměrem podniku je uspokojit potřeby zákazníků s dostatečnou kupní silou. Podnik by měl tedy „sloužit“ a tím generovat zisk.

1.1.2 Finanční zdraví

Termín finanční zdraví podniku označuje uspokojivý finanční stav podniku. Podnik v dobré finanční kondici je identifikovatelný podle schopnosti dosahovat budoucího zhodnocení investovaného kapitálu. Finančně zdravý podnik disponuje dostatečnými zdroji pro rozvoj a na dlouhé období projevuje znaky stability, výkonnosti, likvidity a dalších relevantních indikátorů. K hodnocení finančního zdraví podniku se většinou využívají metody finanční analýzy (ČSOB, 2022).

1.2 Uživatelé finanční analýzy

Informace o finanční situaci firmy jsou zajímavé pro mnoho subjektů přicházejících do styku s touto firmou. Finanční analýza má význam pro akcionáře, věřitele a další vnější zainteresované strany. Je důležitá i pro řídicí pracovníky či majitele firmy. Každá tato skupina má své konkrétní zájmy související s určitými ekonomickými rozhodnutími.

Seznam lidí, kteří využívají finanční analýzu a dělají z ní závěry, je velmi široký. Všichni ji ale využívají pro své rozhodování. V závislosti na tom, kdo vykonává a používá finanční analýzu, lze uživatele rozdělit na interní a externí (Grünwald, Holečková, 2007).

1.2.1 Interní uživatelé

- **Vlastníci podniku** – vlastníky mohou být akcionáři nebo společníci, kteří používají výsledky finanční analýzy převážně k tomu, aby zhodnotili, zda byla investice kapitálu efektivní a byly využity náležitě prostředky. Posuzují také efektivitu a styl řízení manažerů. Rozhodují, jak se mají dělit a využívat zisky, nebo jak ocenit celkovou hodnotu samotného podniku.
- **Manažeři** – výsledky finanční analýzy využívají pro účinné strategické řízení různých aspektů firmy. Těmito aspekty může být například řízení a struktura majetku a kapitálu společnosti, krátkodobé a dlouhodobé plánování nebo určení, jak bude rozdělen zisk.
- **Zaměstnanci** – chtějí využít výstupy finanční analýzy k hodnocení finančního zdraví společnosti, zejména vzhledem k stabilitě a vyhlídkám zaměstnání. Zajímá je hlavně také možnost zvyšování mezd (Kubíčková, Jindřichovská, 2015).

1.2.2 Externí uživatelé

- **Věřitelé** – pro věřitele je ve výsledcích finanční analýzy klíčové se zaměřit na dostupné finanční prostředky jejich obchodních partnerů a jejich schopnost řádně splácet své dluhy. Ti, kteří tuto stránku zanedbávají, by se mohli nečekaně setkat s tím, že jejich dlužníci nedokážou splatit své závazky, což může negativně ovlivnit jejich finanční situaci.
- **Konkurence** – tyto subjekty se pokouší získat potřebné informace především u firem dominujících na trhu. Chtějí se jimi inspirovat a přijmout osvědčené metody, které jim fungují (Knápková a kol., 2017).

- **Banky** – výsledky této analýzy používají hlavně pro rozhodování o tom, zda je bezpečné poskytnout úvěr a zda mají požadovat záruku za tyto úvěry. Zkoumají také schopnost podniku splácet úvěry a hodnotí rizika s tím spojená. Kromě toho určují podmínky, za kterých úvěr budou poskytovat.
- **Investoři** – spoléhají se na výsledky finanční analýzy při situacích, kdy rozhodují o tom, zda mají investovat do daného podniku. Využívají ji také k posouzení hodnoty cenných papírů, kde jde o součást procesu vytvoření optimálního portfolia cenných papírů.
- **Veřejný sektor** – státní instituce převážně využívají výsledků finanční analýzy k vytvoření státní statistiky nebo k analytickým činnostem v rámci celého národního hospodářství. V krajích se využívá k vyhlídkám pro rozvoj celého regionu a perspektivu firem pro danou oblast (Kubíčková, Jindřichovská, 2015).

1.3 Zdroje informací

Finanční analýza by měla čerpat vstupní údaje z různých zdrojů informací, které detailně mapují ekonomiku podniku i externí prostředí ovlivňující finanční zdraví a prosperitu podniku. Součástí těchto zdrojů jsou interní data zahrnutá ve výkazech finančního účetnictví. Jedná se o rozvahu, výkaz zisku a ztrát (VZZ), přílohu k rozvaze nebo také výkaz o peněžních tocích. Dále mohou obsahovat informace z výročních zpráv, cenové a nákladové kalkulace, plány produkce, interní směrnice, evidence produkce, přehledy poptávky a odbytu, či informace od manažerů a podnikových analytiků. Externí zdroje mohou zahrnovat finanční informace z burzy, bank nebo ČNB, odborných publikací nebo odhadů specialistů.

Zásadní roli hrají uvedené výkazy finančního účetnictví, jež by v souladu s právními normami v oblasti účetnictví, standardy pro podnikatele a nařízením vyhlášky 500/2002 Sb. měly autenticky a férově reflektovat ekonomickou situaci podniku. Rozvaha, VZZ a příloha jsou zákonem předepsanými finančními výkazy, a tak jsou klíčovým zdrojem pro všechny zainteresované strany jak uvnitř, tak vně firmy (Kuběnka, 2015).

1.3.1 Rozvaha

Rozvaha bilančním způsobem prezentuje stav dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku (aktiva) a způsoby financování tohoto majetku (pasiva) vždy k danému datu. Obvykle se sestavuje ke konci každého roku nebo případně v kratších časových obdobích a poskytuje základní přehled o majetku podniku ve statické podobě v momentě uzavření

účetnictví. Cílem je získat přesný pohled ve třech klíčových oblastech: majetkové situace podniku, způsoby financování a finanční situace podniku. Při sestavování rozvahy vždy platí, že se aktiva musí rovnat pasivům (Růčková, 2021).

Rozdělení aktiv a pasiv je zobrazeno v tabulce č.1.

Tabulka 1: Členění aktiv a pasiv

ROZVAHA	
AKTIVA	PASIVA
Pohledávky za upsaný vlastní kapitál	Vlastní kapitál
Stálá aktiva	Základní kapitál
Dlouhodobý nehmotný majetek	Kapitálové fondy
Dlouhodobý hmotný majetek	Fondy tvořené ze zisku
Dlouhodobý finanční majetek	Výsledek hospodaření minulých let
	Výsledek hospodaření běžného roku
Oběžná aktiva	Cizí zdroje
Zásoby	Rezervy
Dlouhodobé pohledávky	Dlouhodobé závazky
Krátkodobé pohledávky	Krátkodobé závazky
Krátkodobý finanční majetek	Bankovní úvěry a výpomoci
Ostatní aktiva	Ostatní pasiva
Aktiva celkem	= Pasiva celkem

Zdroj: upraveno podle Martinovičová et al., 2014, s. 41

Aktiva

Aktivem se nazývá majetek podniku. Jedná se o prostředky, jež jsou využívány na jeho provoz. Přítomnost aktiv vyplynula z předchozích událostí a transakcí, jako je například nákup. Firma od nich očekává budoucí ekonomický přínos. Aktiva dělíme převážně na stálá a oběžná. Stálá aktiva zahrnují majetkové prvky, jejichž období využitelnosti přesahuje jeden rok. Dlouhodobý majetek postupně předává svou hodnotu vytvářené produkci. To znamená, že se nevyužívají najednou, ale postupně v průběhu své životnosti, což firmě zajišťuje dlouhodobý ekonomický prospěch. Oběžná aktiva by měla být v podniku udržována nejvýše dvanáct měsíců. Existují ve formě věcné a finanční. Ve věcné podobě může jít o zásoby nebo pohledávky. Ve finanční podobě se může jednat o krátkodobý finanční majetek či peněžní prostředky (Čížinská, 2018).

Pasiva

Pasivem se označují zdroje financování firemního majetku. Dělí se na vlastní a cizí kapitál. Vlastní kapitál je zůstatkový podíl v hodnotě aktiv podniku po odečtení všech jeho závazků. Stejně jako u aktiv je i u cizích zdrojů nutné rozpoznávat, zda jsou dlouhodobé nebo krátkodobé. Určuje, za jaký čas bude podnik povinen závazky uhradit. To je zejména důležité pro zhodnocení jeho finančního zdraví. Jak v aktivech, tak pasivech je poslední položka, která „přechází hranice“. Jedná se o položku mezi dvěma či více účetními obdobími přecházející do roku, se kterým koreluje jak v čase, tak věčně. Tyto položky pak označujeme jako přechodné (Kovanicová, 2004).

1.3.2 Výkaz zisku a ztrát

Výkaz zisku a ztrát (VZZ) poskytuje přehled o generování zisku. To znamená, že informuje o nákladech a výnosech daného účetního období. Zahrnuje informace týkající se daného období, ne konkrétního okamžiku, jak je tomu například u rozvahy. VZZ může mít formu horizontální nebo vertikální. Vertikální způsob spojuje výnosy a náklady přiřazené k určité oblasti činnosti, zatímco horizontální prezentuje náklady a výnosy zvlášť (Kubíčková, Jindřichovská, 2015).

Podstatu výkazu zisku a ztrát lze popsat následujícím vztahem:

$$\text{Výsledek hospodaření} = \text{výnosy} - \text{náklady} \quad (2)$$

Výnosy jsou definovány jako peněžní vyjádření výsledků pramenících z provozu podniku a reprezentujících finanční částky, které podnik získává ze zboží a služeb. Výnosy obsahují finanční kompenzaci za spotřebovaný majetek a jeho nárůst.

Náklady lze charakterizovat jako finanční vyjádření využití výrobních faktorů. Vznik nákladů ukazuje na ztrátu majetku firmy, což je zaznamenáno v rozvaze. V praxi se náklady projevují ve VZZ jako spotřeba nebo opotřebení (Dluhošová, 2010).

Jednotlivé kategorie zisku:

- EBITDA – zisk před úhradou odpisů, úroků a daní. Vyjadřuje celkový finanční dopad vyplývající z aktiv dané firmy.
- EBIT – zisk před úroky a zdaněním. Hodnotí dopad hospodářské aktivity bez ohledu na jeho financování.
- EBT – zisk před zdaněním, též označovaný jako hrubý zisk.

- EAT – čistý zisk. Ukazuje na výsledek hospodaření po zdanění v daném účetním období.
- EAR – nerozdělený zisk. Jedná se o vlastní zdroj financování firmy (Dluhošová, 2010).

1.3.3 Přehled o peněžních tocích – cash flow

Výkaz cash flow je účetní dokument porovnávající formou rozvahy zdroje tvorby peněžních prostředků (příjmy) s jejich využitím (výdaje) v daném časovém úseku. Slouží tedy k zhodnocení reálné finanční situace.

Porovnání lze vyjádřit i následující rovnicí:

$$\text{Cash flow} = \text{příjmy} - \text{výdaje} \quad (3)$$

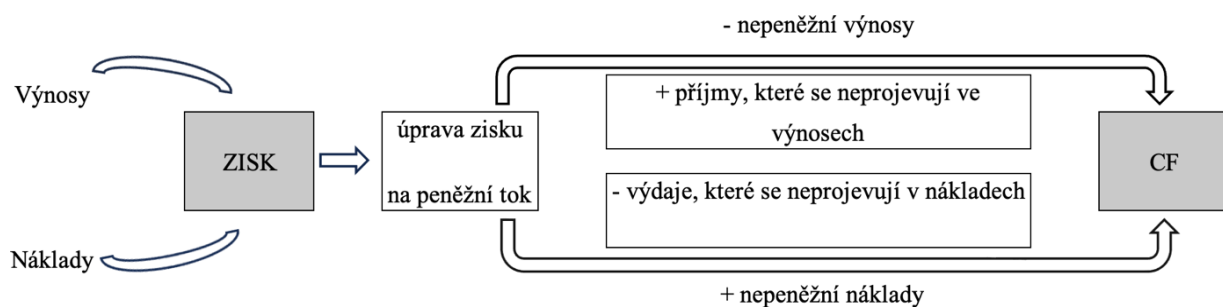
Podle zákona o účetnictví jde o specifikaci vybraných aktiv a poskytuje údaje o příjmech a výdajích hotovosti a finančně srovnatelných prostředků. Výkazy cash flow členíme na provozní, investiční a finanční (Růčková, 2021).

Provozní činnost je nejvýznamnější z finančního hlediska a má klíčovou vlastnost pro samotné bytí firmy. Zahrnuje stěžejní výdělečné aktivity podniku a také další činnosti, které nepatří do zbylých dvou oblastí (Knápková a kol., 2017).

Investiční činnost obecně zahrnuje oblast manipulace s dlouhodobými aktivy. Patří sem prodej dlouhodobých finančních aktiv, platby za pořízení dlouhodobých aktiv, výdaje spojené s poskytnutím dlouhodobých půjček a příjmy z úhrad těchto půjček.

Finanční činnost se zabývá pohybem dlouhodobých zdrojů financování, ať už vlastních či cizích. Zahrnuje převážně příjmy z poskytnutých úvěrů a půjček, výnosy z emitovaných akcií nebo dlouhodobých dluhopisů, platby na úhradu splátek dlouhodobých úvěrů a půjček a také výplatu dividend či podílů na zisku (Kubíčková, Jindřichovská, 2015).

Sestavení výkazu cash flow může probíhat dvěma základními způsoby: přímou a nepřímou metodou. V přímé metodě je přehled peněžních toků vytvořen na základě skutečných plateb uvedených v oddělené bilanci peněžních toků. Příjmy a výdaje jsou seskupeny do předem definovaných položek. Nepřímá metoda využívá výsledek ekonomické činnosti zachycený v rámci podvojného účetnictví a proměňuje ho do peněžního toku (Knápková a kol., 2017).

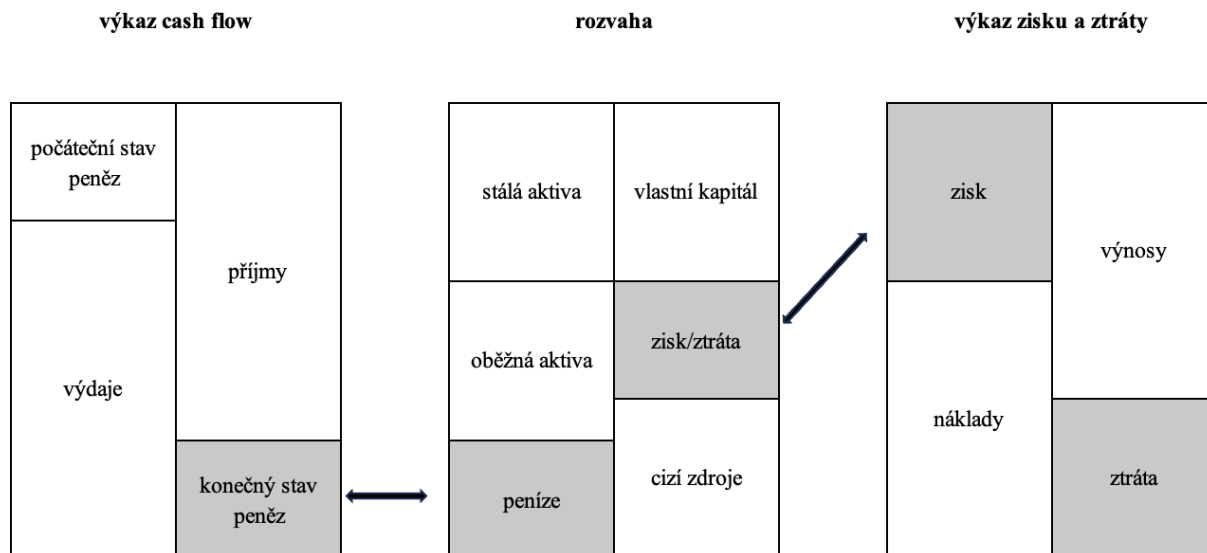

Obrázek 1: Cesta od zisku ke cash flow u nepřímé metody

Zdroj: upraveno podle Knápkové et al., 2017, s. 52

1.3.4 Provázanost účetních výkazů

Vzájemná provázanost mezi účetními výkazy je zachycena v tříbalančním systému. Rozvaha představuje celkový finanční výkaz, který pomocí stavových veličin prezentuje strukturu majetku podniku podle jednotlivých kategorií, a to vše v konkrétním časovém okamžiku. VZZ funguje jako komplexní přehled nákladů a výnosů za specifické období. Zatímco rozvaha uvádí absolutní hodnotu HV, způsob jeho vzniku vysvětluje pouze výkaz zisku a ztrát naznačující, jakými náklady a výnosy byl dosažen konkrétní hospodářský výsledek (Dluhošová, 2010).

Obrázek 2: Vzájemná provázanost účetních výkazů

Zdroj: upraveno podle Růčkové., 2021, s. 43

2 METODY FINANČNÍ ANALÝZY

Finanční analýza využívá různé metody a nástroje k tomu, aby přehledněji popsala ekonomickou situaci podniku. Tyto prostředky umožňují patřičnému člověku objektivně hodnotit danou situaci. Mezi nejčastěji používané se zahrnují:

- analýza absolutních ukazatelů,
- analýza rozdílových ukazatelů,
- analýza poměrových ukazatelů,
- analýza soustav ukazatelů.

Mezi výše zmíněnými je nejčastěji využívaným prostředkem analýza poměrových ukazatelů, jež se považuje za klíčový prvek finanční analýzy. Často je sama o sobě vnímána přímo za finanční analýzu (Kuběnka, 2015).

2.1 Analýza absolutních ukazatelů

Jednodušší finanční analýzy často využívají metody k zobrazení vývoje sledovaných hodnot a struktury těchto hodnot. Jedná se o horizontální a vertikální analýzu. Tyto metody se často využívají i mimo oblast finanční analýzy (Kubíčková, Jindřichovská, 2015).

2.1.1 Horizontální analýza

Horizontální analýza, často nazývaná jako analýza časových řad, je běžnou finančně-analytickou metodou v podnicích. Zaměřuje se především na sledování vývoje finančních ukazatelů v průběhu času a generuje časové trendy, které lze využít k prognóze nadcházejícího vývoje.

Z historického vývoje jakéhokoliv ukazatele však nemusí pro současný stav vyplývat prakticky žádné dopady. V první řadě nemusí být dostatečně naplněn požadavek *ceteris paribus*. Dále by pro dosažení statistické významnosti získaných výsledků bylo potřeba velkého počtu ukazatelů, kterých by muselo být desítky až stovky. A nakonec v současné teorii řízení v oblasti financí vzniká s obnovující se naléhavostí koncept posloupnosti ekonomických výsledků podniku. Budoucí či aktuální výsledek tedy není určen pomocí výsledků z minulosti (Kalouda, 2017).

2.1.2 Vertikální analýza

Vertikální analýza, též nazývaná „procentuální analýza“ nebo „strukturální analýza“, zkoumá podíl jednotlivých položek ve finančních výkazech vůči celkové hodnotě, do které jsou zahrnuty. Při této analýze se u rozvahy porovnávají jednotlivá aktiva nebo pasiva s celkovou hodnotou bilance. Při analýze VZZ se běžně používá jako referenční bod roční obrat za příslušné účetní období. Převodem hospodářského výsledku na relativní formu lze porovnávat výkonnost sledovaného podniku s průměrem daného odvětví nebo konkurencí, aniž bychom brali v úvahu zásadně odlišný objem produkce (Kuběnka, 2015).

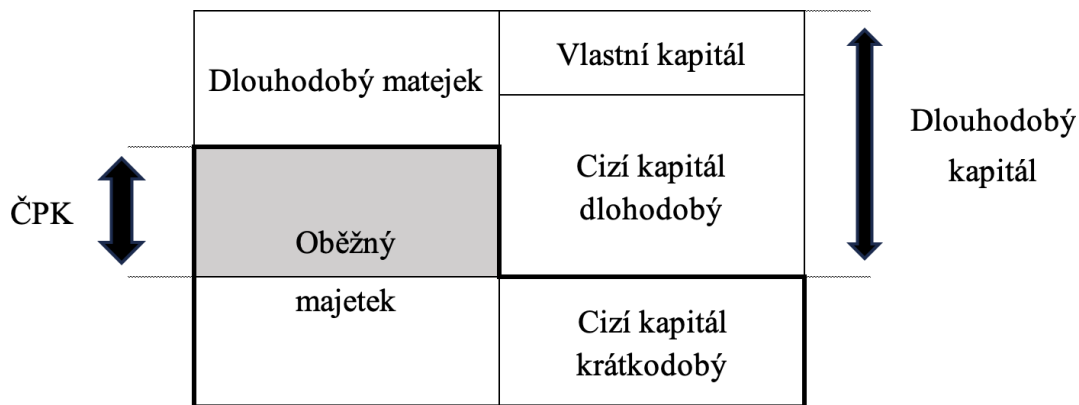
2.2 Analýza rozdílových ukazatelů

Rozdílové ukazatele jsou definovány jako rozdíl mezi dvěma absolutními ukazateli. Často jsou označovány jako finanční fondy nebo fondy finančních prostředků (Hrdý, Krechovská, 2016). Kubíčková a Jindřichovská (2015) mezi nejhojněji využívané ukazatele řadí:

- čistý pracovní kapitál;
- čisté pohotové prostředky;
- čisté peněžně-pohledávkové fondy.

2.2.1 Čistý pracovní kapitál

Knápková a kol. (2017) popisuje tak, že čistý pracovní kapitál (ČPK) nebo také provozní kapitál výrazně ovlivňuje platební schopnost podniku. Aby byl podnik likvidní, musí disponovat dostatečným množstvím relativně volného kapitálu, což znamená mít přebytek krátkodobých likvidních aktiv nad krátkodobými zdroji. ČPK spočívá v rozlišení oběžného a dlouhodobého majetku a v odlišení dlouhodobě a krátkodobě vázaného kapitálu. ČPK je část oběžného majetku, která je financována prostřednictvím dlouhodobého kapitálu. Následující obrázek ilustruje strukturu ČPK.

Obrázek 3: Čistý pracovní kapitál

Zdroj: upraveno podle Knápkové et al., 2013, s. 83

Čistý pracovní kapitál lze vyjádřit i pomocí následující rovnice:

$$\text{Čistý pracovní kapitál} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky} \quad (4)$$

2.2.2 Čisté pohotové prostředky

Čistými pohotovými prostředky (ČPP) lze chápat dostupné peníze, které zahrnují hotovost a běžné účty, případně i jejich ekvivalenty zahrnující například směnky, šeky, krátkodobé termínované vklady a cenné papíry s krátkou splatností. ČPP se dají vypočítat podle následujícího vztahu:

$$\text{ČPP} = \text{pohotové peněžní prostředky} - \text{okamžitě splatné závazky} \quad (5)$$

Tento ukazatel má tu výhodu, že již není ovlivněn způsobem oceňování (Hrdý, Krechovská, 2016)

2.2.3 Čisté peněžně-pohledávkové fondy

Čistý peněžně-pohledávkový fond je variací ČPK, která se však běžně nepoužívá. Pro jeho výpočet se vynechá položka zásob, protože je méně likvidní. Stejně tak se pro přesnější výpočet vylučují dlouhodobé pohledávky a při použití interních dat také nedobytné pohledávky a další aktiva s nízkou likviditou (Kubičková, Jindřichovská, 2015). Tento fond je vyjádřen i v následující rovnici:

$$\text{Čistý peněžně-pohledávkový fond} = \text{ČPK} - \text{zásoby} \quad (6)$$

2.3 Analýza poměrových ukazatelů

Poměrové ukazatele jsou klíčovým prostředkem finanční analýzy. Zkoumají vzájemné vztahy mezi jednotlivými položkami nebo skupinami položek ve finančních výkazech, jež jsou vzájemně propojeny (Hrdý, Krechovská, 2016). Růčková (2021) mezi hlavní zařadila tyto ukazatele:

- ukazatele rentability,
- ukazatele likvidity,
- ukazatele aktivity,
- ukazatele zadluženosti.

2.3.1 Ukazatele rentability

Zkoumání rentability se soustředí na to, jak dobře je podnik schopen generovat výsledek hospodaření. V čitateli se uvádí konkrétní kategorie výsledku hospodaření, zatímco ve jmenovateli jsou pak vybrané položky pasiv nebo tržby (Čižinská, 2018). Standartní ukazatelé rentability jsou uvedeny níže.

Rentabilita celkového kapitálu (ROA)

ROA vyjadřuje hrubou výrobní sílu účetní jednotky a její celkovou schopnost generovat zisk. Hodnota tohoto ukazatele indikuje, kolik korun se získá každou investovanou korunou, přičemž bere v úvahu celková aktiva bez rozlišení, zda jsou financována vlastními nebo cizími zdroji (Máče, 2006).

$$ROA = EBIT / \text{celková aktiva} \quad (7)$$

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

ROE posuzuje efektivitu investovaného vlastního kapitálu podniku. Zahrnuje přímo vložené prostředky vlastníků, tak i nepřímé formy, jako je například nerozdělený zisk. Výpočet rentability je vyjádřen následující rovnicí:

$$ROE = EAT / \text{vlastní kapitál} \quad (8)$$

Investoři mohou pomocí tohoto ukazatele zhodnotit, zda je návratnost jejich vynaloženého kapitálu adekvátní riziku spojenému s investicí. Hodnota ukazatele by měla převyšovat výnosnost alternativně stejně rizikových investic nebo výnosnost bezrizikových investic jako jsou například cenné papíry garantované státem (Hrdý, Krechovská, 2016).

Rentabilita dlouhodobého kapitálu (ROCE)

ROCE hodnotí efektivitu investovaného kapitálu tím, že porovnává EBIT s celkovým dlouhodobě vloženým kapitálem. Tento kapitál zahrnuje vlastní kapitál, dlouhodobé obchodní úvěry a další závazky. Může se jednat o závazky v podobě dluhopisů, rezerv, dlouhodobých půjček nebo bankovních úvěrů (Kuběnka, 2015).

$$ROCE = EBIT / \text{dlouhodobý kapitál} \quad (9)$$

Rentabilita tržeb (ROS)

ROS využívá k internímu řízení společnosti EBT. Při srovnání tohoto ukazatele mezi různými společnostmi je nutné zohlednit rozdílné úrokové zatížení cizího kapitálu. V tomto srovnání se využívá EBIT.

$$ROS = \text{zisk} / \text{tržby} \quad (10)$$

Rentabilita tržeb se řadí mezi standartní ukazatele finanční analýzy. Nižší hodnota tohoto ukazatele naznačuje špatné řízení podniku. Průměrná hodnota je indikátorem úspěšného vedení a dobré pověsti firmy na trhu. Pokud je hodnota ukazatele vysoká, indikuje to na nadprůměrný výkon firmy. Tento ukazatel je zejména vhodný pro mezipodniková srovnání a sledování vývoje podniku v průběhu času (Dluhošová, 2010).

2.3.2 Ukazatele likvidity

Mezi další významné ukazatele k provedení finanční analýzy podniku řadíme likviditu. Likviditu lze definovat jako celkovou sumu finančních prostředků, které podnik může využít k uhrazení svých závazků.

Tyto ukazatele se zaměřují na srovnání dostupných prostředků s aktuálními závazky. Analyzují nejlikvidnější části svých aktiv, kde berou v úvahu likvidnost jednotlivých položek těchto aktiv uvedených v čitateli. Tyto informace čerpají z rozvahy. Problémem u těchto ukazatelů je, že posuzují likviditu na základě zbývajících finančních prostředků, což ale silně závisí na očekávaných budoucích peněžních tocích (Sedláček, 2007).

Likviditu dělíme v následujících třech stupních:

Běžná likvidita

Běžnou likviditu lze označit také likviditou III. stupně. Knápková a kol. (2017) říká, že tento ukazatel indikuje, kolikrát jsou krátkodobé cizí zdroje kryty oběžnými aktivy. Při kalkulaci likvidity III. stupně je vhodné brát v úvahu kompozici zásob a ocenění, které odpovídá jejich reálné prodejnosti.

$$\text{Běžná likvidita} = \text{oběžná aktiva} / \text{krátkodobé závazky} \quad (11)$$

Ideální výsledek by se měl pohybovat v rozmezí od 1,5 do 2,5. Vzhledem k variabilitě majetkové a kapitálové struktury firem podle činnosti je vhodnější srovnávat hodnoty běžné likvidity daného podniku s průměrem v daném odvětví (Kuběnka, 2015).

Pohotová likvidita

Pohotová likvidita je také označována jako likvidita II. stupně. Kalouda (2017) popisuje pohotovou likviditu jako schopnost podniku vyrovnat své závazky i bez prodeje méně likvidních zásob. Dále je podle něj evidentní, že v našem aktuálním prostředí by byly spíše pohledávky problematickým aktivem.

$$\text{Pohotová likvidita} = (\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}) / \text{krátkodobé závazky} \quad (12)$$

Ukazatel by se měl pohybovat v intervalu od 1 do 1,5. V případě, že poměr klesne pod 1, je nutné, aby podnik zvážil možnost prodeje svých zásob (Knápková a kol., 2017).

Okamžitá likvidita

Okamžitá likvidita může být také označena jako likvidita I. stupně. V čitateli se vyskytují pouze nejlikvidnější položky aktiv. Jedná se o peníze na účtech, hotovost a šeky. K nim lze zařadit také různé varianty snadno dostupných mobilizovatelných finančních rezerv. Mezi nejčastější rezervy patří směnky a určité typy cenných papírů. S ohledem na kolísavost ukazatele se může jednat především o doplňující obraz likvidní úrovně podniku (Dluhošová, 2010).

$$\text{Okamžitá likvidita} = \text{pohotové platební prostředky} / \text{okamžitě splatné závazky} \quad (13)$$

Pro tento ukazatel se doporučená hodnota pohybuje v rozmezí 0,9 až 1,1. V případě České republiky bývá toto rozmezí rozšířeno v oblasti dolní hranice, a to na hodnotu 0,6.

Okamžitá likvidita může klesnout i na hodnotu 0,2, pak už se jedná o kritickou hranici (Růčková, 2021).

2.3.3 Ukazatele aktivity

Pomocí ukazatelů aktivity lze měřit, jak firma efektivně využívá svoje vynaložené zdroje v rámci různých aktiv k dosažení tržeb. Při posuzování aktivity společnosti se pracuje s dvěma druhy ukazatelů. Prvním typem je frekvence obratu jednotlivých položek aktiv, které vyjadřují kolikrát se dané aktivum projevuje v tržbách. Druhým typem je délka doby obratu jednotlivých aktiv. Získává se inverzním poměrem k počtu obrátek. Vytváří obraz o tom, během jakého období se dané aktivum promění v jiný prvek majetku (Čižinská, 2018). Nejznámější ukazatelé jsou zmíněny v následující části textu.

Doba obratu zásob

Doba obratu zásob reprezentuje dobu, jež zabere cesta od zakoupení materiálu po prodej výrobku. Představuje časový rámec, kdy jsou aktiva vázána ve formě zásob. Optimální je postupné snižování hodnoty tohoto ukazatele v průběhu jednotlivých období (Máče, 2006).

$$Doba\ obratu\ zásob = zásoby / (tržby / 360) \quad (14)$$

Rychlost obratu zásob

Při výpočtu tohoto ukazatele bývají v čitateli umístěny tržby. Preciznějším přístupem by bylo zohlednit celkové náklady. Během sledovaného období ukazatel udává, kolikrát dochází k přeměně zásob do různých forem oběžných aktiv zahrnujících prodej výrobků a následný odkup zásob. Pro výpočet se doporučuje využít průměrný stav zásob za určené období místo pouze dané veličiny, která je uvedena v rozvaze podniku. Tento postup je obdobný i při práci s ukazateli rentability (Mrkvička, Kolář, 2006).

$$Rychlost\ obratu\ zásob = tržby / zásoby \quad (15)$$

Doba obratu pohledávek

Stanovení doby obratu pohledávek probíhá vypočtením poměru mezi průměrným stavem pohledávek a průměrnými denními tržbami. Doba obratu pohledávek představuje dobu, po kterou je majetek společnosti závislý na pohledávkách. Vyjadřuje, jak dlouho trvá, než jsou pohledávky uhrazeny.

$$Doba\ obratu\ pohledávek = pohledávky / (tržby / 360) \quad (16)$$

Význam tohoto ukazatele vyniká především v kontextu obchodních úvěrů, což způsobuje, že se pro výpočet obvykle využívají pohledávky z obchodních transakcí. Od tržeb je následně nezbytné odečíst odpovídající částku, která byla zaplacená hotově. Podle hodnoty tohoto ukazatele lze posoudit, zda podnik úspěšně dodržuje stanovenou obchodní úvěrovou politiku. Ideálně by jeho hodnota měla korespondovat s průměrnou dobou splatnosti faktur (Hrdý, Krechovská, 2016).

Rychlost obratu pohledávek

Rychlost obratu pohledávek reflektuje, kolikrát se pohledávky v objemu tržeb obrátily během určitého období, tedy kolikrát byly tržby zaplacené.

$$\text{Rychlost obratu pohledávek} = \text{tržby} / \text{pohledávky z obchodního cyklu} \quad (17)$$

Optimální je, aby rychlost obratu byla co nejvyšší a postupně rostla. Čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím častěji pohledávky dokončily svůj cyklus generující peněžní prostředky a zisk. Tím výrazněji ovlivňuje tato sféra celkovou rentabilitu (Kubíčková, Jindřichovská, 2015).

Doba obratu závazků

Doba obratu závazků vyjadřuje interval mezi nákupem zásob a následnou realizací platby za tyto zásoby.

$$\text{Doba obratu závazků} = \text{závazky} / (\text{tržby} / 360) \quad (18)$$

Podnik by měl usilovat o prodloužení této doby. Pro zajištění adekvátní likvidity je důležité, aby tato doba nebyla kratší než doba obratu pohledávek (Máče, 2006).

2.3.4 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti poskytují přehled o poměru mezi financováním podniku z vlastních či cizích zdrojů. Ukazují, jak výrazně se podnik uchyloval k zadlužení při financování svých aktiv. Zadluženost však neznamená výhradně negativní charakteristiku podniku. Nárůst této složky může přispět k celkové ziskovosti a zvýšit hodnotu podniku na trhu. Tímto se ale navyšuje riziko narušení finanční stability podniku (Sedláček, 2007).

Celková zadluženost

Celková zadluženost v procentuálním vyjádření ukazuje, do jaké míry se věřitelé podílí na financování majetku podniku. Optimální hodnoty by se měly pohybovat v rozmezí 40 % až

60 %. Zlaté pravidlo pro vyrovnání rizika doporučuje, aby zadluženost nepřekročila hranici 50 %. Zvýšená zadluženost může sice posílit rentabilitu vlastního kapitálu, ale zároveň přináší zvýšené riziko pro věřitele i vlastníky. K určení přijatelné úrovně zadluženosti je ideální porovnat zadluženost zkoumaného podniku s dominantním subjektem na trhu v daném odvětví a také s průměrem téhož odvětví (Kuběnka, 2015).

$$\text{Celková zadluženost} = \text{cizí kapitál} / \text{celková aktiva} \quad (19)$$

Zadluženost vlastního kapitálu

Pokud roste podíl závazků ve finanční struktuře, stoupá také hodnota ukazatele zadluženosti vlastního kapitálu. Je žádoucí, aby tato hodnota byla kladná. Kromě toho se často používá převrácená hodnota tohoto ukazatele, jež vyjadřuje míru finanční nezávislosti podniku. Vždy se k tomuto ukazateli přidává i ukazatel úrokového krytí (Hrdý, Krechovská, 2016).

$$\text{Zadluženost vlastního kapitálu} = \text{cizí kapitál} / \text{vlastní kapitál} \quad (20)$$

Úrokové krytí

Úrokové krytí ilustruje míru zadluženosti tím, jak efektivně podnik splácí své úroky. V případě využívání cizích úročených zdrojů je tento ukazatel zvláště důležitý. Je nezbytné sledovat jeho vývoj zvláště v situaci, kdy dochází k nepravidelnému vývoji zisku před zdaněním, a to s ohledem na časový průběh.

$$\text{Úrokové krytí} = \text{zisk před zdaněním a úroky} / \text{nákladové úroky} \quad (21)$$

V případě, že ukazatel nabývá hodnoty 1, indikuje to, že podnik dosáhl takového zisku, který pokryje úrokové platby vůči věřitelům. Znamená to ale, že nezůstalo nic pro stát ve formě daní, a především pro vlastníka v podobě zisku. Hodnota tudíž není ideální pro potřeby podniku. Preferovaná hodnota by tedy měla dosahovat hodnoty 5 (Knápková a kol., 2017).

Koeficient samofinancování

Při zkoumání koeficientu samofinancování dochází k poměru vlastního kapitálu a celkových aktiv. Tento ukazatel přináší dodatečný pohled k celkové zadluženosti. Celkový součet těchto ukazatelů by měl být rovný 1. Rozdíly v rovnováze mohou být zapříčiněny nedostatečným zřetelem na časové rozlišení pasiv v jednom z ukazatelů.

$$\text{Koeficient samofinancování} = \text{vlastní kapitál} / \text{celková aktiva} \quad (22)$$

Tento klíčový ukazatel poskytuje tedy hlubší pohled do finanční situace podniku. Nicméně je důležité chápat vztah k ukazatelům rentability. Když se zvyšuje podíl vlastního kapitálu a zároveň roste i rentabilita, není nutné pochybovat o efektivním využití peněžních prostředků (Růčková, 2021).

Finanční páka

Ukazatel finanční páky je vyjádřen inverzní hodnotou koeficientu samofinancování a je dán tímto vztahem:

$$\text{Finanční páka} = \text{celková aktiva} / \text{vlastní kapitál} \quad (23)$$

Vyšší hodnota finanční páky indikuje nižší podíl vlastního kapitálu na celkových zdrojích a zároveň signalizuje zvýšenou míru zadlužení. Maximální doporučená úroveň finanční páky se pohybuje kolem čísla 4, což představuje čtvrtinový podíl vlastního kapitálu. K hodnocení vlivu finanční páky na výkonnost vlastního kapitálu slouží ukazatel účinku finanční páky.

$$\text{Ziskový účinek finanční páky} = \quad (24)$$

$$(\text{zisk před zdaněním} / \text{zisk před daněmi a úroky}) \times (\text{celková aktiva} / \text{vlastní kapitál})$$

Pokud ukazatel dosáhne hodnoty menší než 1, tak finanční páka mírní výkonnost vlastního kapitálu. V případě, že je hodnota ukazatele větší než 1, tak finanční páka naproti tomu posiluje výkonnost vlastního kapitálu (Kubíčková, Jindřichovská, 2015).

3 CHARAKTERISTIKA VYBRANÉHO PODNIKU

Následující kapitola bude zaměřena na představení společnosti Auto MERCIA a.s. Všechny zde uvedené informace jsou získány prostřednictvím výročních zpráv a oficiálních webových stránek.

3.1 Představení společnosti

Společnost začala podnikat 27. května 1999 a byla zapsána do obchodního rejstříku v Hradci Králové jako akciová společnost pod názvem Autocentrum MERCIA. Přenesení činnosti ŠKODA proběhlo 1. září 1999. Sídlo podniku je v Chrudimi, v ulici Dašická 1228. Jedná se o jedinou provozovnu skládající se z pozemkových a stavebních parcel. Od 1. ledna 2015 došlo k přejmenování podniku na Auto MERCIA a.s. Hlavním důvodem byla změna firemní identity a modernizace prostor dle kvalitativních standardů smluvního partnera, společnosti Škoda Auto a.s.

Hlavní činností podniku je autorizovaný prodej nových a ojetých vozů značky Škoda, zahrnující záruční a pozáruční servis. Tato činnost je zajištěna uzavřenými smlouvami se společností Škoda auto a.s. Kromě hlavní činnosti se společnost věnuje také měření emisí, poskytuje servis pro vozidla jiných výrobců, zabývá se prodejem pneumatik a provozuje autopůjčovnu minibusů.

Obrázek 4: Logo společnosti

3.2 Základní informace o společnosti

Následující přehled obsahuje základní informace o společnosti Auto MERCIA a.s.

Obchodní jméno: Auto MERCIA a.s.

IČO: 25922076

DIČ: CZ25922076

Sídlo: Dašická 1228, Chrudim IV, 537 01 Chrudim

Datum zápisu: 27. května 1999

Právní forma: Akciová společnost

Předmět podnikání:

- opravy silničních vozidel,
- výroba elektrické energie,
- silniční motorová doprava – nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, - nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí,
- klempířství a oprava karoserií,
- výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona.

Počet zaměstnanců: 51

3.3 Organizační struktura

Struktura řízení společnosti obsahuje čtyři základní oddělení – prodej vozidel (nových a ojetých), servis (mechanická dílna, karosárna, lakovna), sklad a administrativu. Vedoucí jednotlivých oddělení se zodpovídají přímo představenstvu akciové společnosti. Jedná se tedy o liniový typ organizační struktury. Vztahy mezi nadřízenými a podřízenými jsou orientovány vertikálně. Každý zaměstnanec přesně ví, kdo je jeho nadřízený.

Statutárním orgánem společnosti je jediný jednatel Jaroslav Pohl. Pan Pohl vložil do podniku základní kapitál v hodnotě 1 000 000 Kč, který je k dnešnímu datu 100 % splacen. Vlastní všech 100 ks akcií v zaknihované podobě ve jmenovité hodnotě 10 000,- Kč

3.4 Relevantní konkurenti daného podniku

Analýza konkurence představuje klíčový prvek strategického plánování každé firmy. Tato kapitola je zaměřena na vybrané dva konkurenty dané společnosti ve stejném odvětví a v rámci Pardubického kraje oba z nich představují určitou míru výzvy a potenciálních hrozeb pro daný podnik.

Prvním konkurentem, který je blízko danému podniku jak do velikosti, tak i v tržním podílu, je společnost Auto Hybeš s.r.o. Dřenice. Analýza daných poměrových ukazatelů této společnosti je nezbytná k porozumění dynamiky trhu a konkurenčního prostředí.

Druhý konkurent vybraný pro srovnání je v daném regionu lídrem. Jedná se o společnost Autocentrum BARTH a.s. Pardubice. Síla této společnosti a její dominantní postavení v regionu poskytuje důležité informace o aktuálních trendech a nejlepších postupech v odvětví. Je nezbytné pečlivě zkoumat strategie a výsledky této společnosti, aby bylo možné přizpůsobit strategie daného podniku a udržet si podíl na trhu nebo ještě lépe dosáhnout udržitelných konkurenčních výhod.

Konkurenti byli vybráni po konzultaci s vedoucím prodeje zkoumaného podniku a také majitelem Jaroslavem Pohlem.

4 FINANČNÍ ANALÝZA VYBRANÉHO PODNIKU

Tato kapitola bude zaměřena na finanční analýzu společnosti Auto MERCIA a.s. Autor se zaměří na horizontální a vertikální analýzu podniku, dále na stanovení poměrových ukazatelů a na porovnání výsledků vybraných ukazatelů s konkurenty společnosti ve vybraném roce.

Data, jež budou analyzována, jsou čerpána z účetních rozvah a výkazů zisků a ztrát za časové období 2018–2022. Všechny tyto dokumenty jsou veřejně dostupné a hodnoty v nich jsou udávány v tisících Kč.

4.1 Analýza absolutních ukazatelů

V této kapitole se bude autor věnovat analýze absolutních ukazatelů, která poskytne vhled do majetkové a finanční struktury podniku Auto MERCIA a.s. Nejprve budou pomocí horizontální analýzy sledovány hodnoty v čase a následně se prostřednictvím vertikální analýzy procentuálně vyjádří jednotlivé položky vůči celkové sumě aktiv. Účelem těchto analýz je zhodnotit finanční stav společnosti ve zkoumaném období.

4.1.1 Horizontální analýza

Tato část bude zaměřena na sledování vývoje zkoumaných ukazatelů z časového hlediska. Nejprve bude provedena horizontální analýza vývoje aktiv společnosti Auto MERCIA a.s., následně bude zahrnuta horizontální analýza z pohledu pasiv. Pomocí tohoto přístupu bude umožněno identifikovat a zhodnotit změny v bilanční struktuře společnosti v průběhu zkoumaného období. Ke zkoumání budou vybrány nejpodstatnější položky jak aktiv, tak pasiv.

Horizontální analýza aktiv

V Tabulce 2 můžeme vidět vývoj vybraných nejdůležitějších aktiv ve sledovaném období. Od roku 2019 aktiva vzrostla oproti ostatním rokům a největší hodnoty dosáhla v roce 2020, kdy začala covidová pandemie. V důsledku vrcholu pandemie v roce 2021 aktiva klesla, ale následně nadcházející rok 2022 došlo k navýšení. Hmotné movité věci a jejich soubory v průběhu let rostou a je to tím, že podnik modernizuje stroje a vybavení servisu. V roce 2020 významně klesly krátkodobé pohledávky, což bylo také zapříčiněno covidovou epidemií. Paradoxně současně dochází k poklesu pohledávek a navýšení celkových aktiv.

Tabulka 2: Struktura aktiv společnosti Auto MERICA a.s.

Položka	Rok				
	2018	2019	2020	2021	2022
AKTIVA CELKEM	110 006	120 116	124 306	115 587	121 901
Stálá aktiva	55 161	61 340	61 364	64 259	66 357
Pozemky a stavby	40 951	39 123	38 245	38 851	37 141
Hmotné movité věci a jejich soubory	13 508	19 346	21 527	24 748	28 556
Oběžná aktiva	51 727	54 202	57 665	49 085	52 618
Zásoby	26 469	36 335	37 327	28 430	29 796
Výrobky a zboží	25 986	35 752	36 774	27 962	29 003
Krátkodobé pohledávky	13 293	12 331	7 956	14 791	9 927
Peněžní prostředky	11 965	5 536	12 382	5 864	12 895
Časové rozlišení aktiv	3 118	4 574	5 277	2 243	2 926

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních závěrek společnosti Auto MERCIA a.s.

Tabulka 3: Horizontální analýza aktiv společnosti Auto MERCIA a.s.

Položka	2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021
	Absolutní změna			
Aktiva celkem	10 110	4 190	-8 719	6 314
Stálá aktiva	6 179	24	2 895	2 098
Pozemky a stavby	-1 828	-878	606	-1 710
DHM	5 838	2 181	3 221	3 808
Oběžná aktiva	2 475	3 463	-8 580	3 533
Zásoby	9 866	992	-8 897	1 366
Výrobky a zboží	9 766	1 022	-8 812	1 041
Krátkodobé pohledávky	-962	-4 375	6 835	-4 864
Peněžní prostředky	-6 429	6 846	-6 518	7 031
Časové rozlišení aktiv	1 456	703	-3 034	683
	Relativní změna v %			
Aktiva celkem	9,19 %	3,49 %	-7,01 %	5,46 %
Stálá aktiva	11,20 %	0,04 %	4,72 %	3,26 %
Pozemky a stavby	-4,46 %	-2,24 %	1,58 %	-4,40 %
DHM	43,22 %	11,27 %	14,96 %	15,39 %
Oběžná aktiva	4,78 %	6,39 %	-14,88 %	7,20 %
Zásoby	37,27 %	2,73 %	-23,84 %	4,80 %
Výrobky a zboží	37,58 %	2,86 %	-23,96 %	3,72 %
Pohledávky	-7,24 %	-35,48 %	85,91 %	-32,88 %
Peněžní prostředky	-53,73 %	123,66 %	-52,64 %	119,90 %
Časové rozlišení aktiv	46,70 %	15,37 %	-57,49 %	30,45 %

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních závěrek společnosti Auto MERCIA a.s.

V Tabulce číslo 3 je prezentována horizontální analýza aktiv firmy Auto MERCIA a.s. Absolutní změna je vyjádřena v tisících Kč, zatímco relativní změna je uváděna v procentech. Výpočty těchto změn vycházejí z Tabulky 2.

Jak můžeme vidět v absolutních změnách, tak v covidové pandemii byl oproti ostatním rokům výrazně vyšší poměr zásob výrobků a zboží. Díky relativním změnám vidíme už dříve zmiňovaný rok 2021 v záporných číslech.

Horizontální analýza pasiv

V Tabulce 4 můžeme vidět vývoj vybraných nejdůležitějších pasiv ve sledovaném období. Na první pohled je jasné, že podnik disponuje převážně cizími zdroji a má neměnné rezervy. Auto MERCIA a.s. se snaží v průběhu let snižovat své závazky a spoléhat se více na vlastní kapitál.

Tabulka 4: Struktura pasiv společnosti Auto MERICA a.s.

Položka	Rok				
	2018	2019	2020	2021	2022
PASIVA CELKEM	110 006	120 116	124 306	115 587	121 901
Vlastní kapitál	7 740	9 156	12 917	20 287	24 050
Základní kapitál	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Fondy ze zisku	1 724	1 670	1 670	1 669	1 669
VH minulých let (+/-)	1 700	5 016	6 486	10 248	17 618
VH běžného účetního období (+/-)	3 316	1 470	3 761	7 370	3 763
Cizí zdroje	101 400	109 906	111 389	94 025	96 211
Rezervy	22	22	22	22	22
Závazky	101 378	109 884	111 367	94 003	96 189
Dlouhodobé závazky	53 428	65 697	71 062	54 764	62 740
Krátkodobé závazky	47 950	44 187	40 305	39 239	33 449
Časové rozlišení pasiv	866	1 054	0	1 275	1 640

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních závěrek společnosti Auto MERCIA a.s.

V Tabulce číslo 5 je prezentována horizontální analýza pasiv firmy Auto MERCIA a.s. Absolutní změna je vyjádřena v tisících Kč, zatímco relativní změna je uváděna v procentech. Výpočty těchto změn vycházejí z Tabulky 4.

Díky absolutním změnám je patrné, že hlavní položkou vlastního kapitálu je výsledek hospodaření minulých let. Pomocí relativních změn lze pozorovat snižování krátkodobých závazků společnosti v průběhu sledovaných let.

Tabulka 5: Horizontální analýza pasiv společnosti Auto MERCIA a.s.

Položka	2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021
	Absolutní změna			
Pasiva celkem	10 110	4 190	-8 719	6 314
Vlastní kapitál	1 416	3 761	7 370	3 763
Základní kapitál	0	0	0	0
Fondy ze zisku	-54	0	-1	0
VH minulých let (+/-)	3 316	1 470	3 762	7 370
VH běžného účetního období (+/-)	-1 846	2 291	3 609	-3 607
Cizí zdroje	8506	1483	-17364	2186
Rezervy	0	0	0	0
Závazky	8506	1483	-17364	2186
Dlouhodobé závazky	12 269	5 365	-16 298	7 976
Krátkodobé závazky	-3 763	-3 882	-1 066	-5 790
Časové rozlišení pasiv	188	-1054	1275	365
	Relativní změna v %			
Pasiva celkem	9,19 %	3,49 %	-7,01 %	5,46 %
Vlastní kapitál	18,29 %	41,08 %	57,06 %	18,55 %
Základní kapitál	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Fondy ze zisku	-3,13 %	0,00 %	-0,06 %	0,00 %
VH minulých let (+/-)	195,06 %	29,31 %	58,00 %	71,92 %
VH běžného účetního období (+/-)	-55,67 %	155,85 %	95,96 %	-48,94 %
Cizí zdroje	8,39 %	1,35 %	-15,59 %	2,32 %
Rezervy	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Závazky	8,39 %	1,35 %	-15,59 %	2,33 %
Dlouhodobé závazky	22,96 %	8,17 %	-22,93 %	14,56 %
Krátkodobé závazky	-7,85 %	-8,79 %	-2,64 %	-14,76 %
Časové rozlišení pasiv	21,71 %	-100,00 %	0,00 %	28,63 %

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních závěrek společnosti Auto MERCIA a.s.

4.1.2 Vertikální analýza

Vertikální analýza pomáhá hodnotit jednotlivé položky účetních výkazů v porovnání s referenční položkou, která je stanovena na 100 %. Tímto způsobem lze získávat detailní pohled na strukturu a vývoj finančních položek společnosti. Vertikální analýza umožní porovnat hodnoty s průměrem hodnot v odvětví nebo s vedoucími podniky, což je důležité pro strategické finanční rozhodování a plánování.

Vertikální analýza aktiv

Ve vertikální analýze aktiv představují 100 % základ celková aktiva. Jak můžeme vidět v Tabulce 6, celková aktiva se dělí téměř na polovinu mezi stálá a oběžná aktiva. Stálá aktiva tvoří především pozemky a stavby oproti dlouhodobému hmotnému majetku. V posledních letech se hodnoty přibližují. Největší část oběžných aktiv tvoří zásoby.

Tabulka 6: Vertikální analýza aktiv společnosti Auto MERCIA a.s.

Položka	Rok				
	2018	2019	2020	2021	2022
AKTIVA CELKEM	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
Stálá aktiva	50,14 %	51,07 %	49,37 %	55,59 %	54,44 %
Pozemky a stavby	37,23 %	32,57 %	30,77 %	33,61 %	30,47 %
DHM	12,28 %	16,11 %	17,32 %	21,41 %	23,43 %
Oběžná aktiva	47,02 %	45,12 %	46,39 %	42,47 %	43,16 %
Zásoby	24,06 %	30,25 %	30,03 %	24,60 %	24,44 %
Výrobky a zboží	23,62 %	29,76 %	29,58 %	24,19 %	23,79 %
Pohledávky	12,08 %	10,27 %	6,40 %	12,80 %	8,14 %
Peněžní prostředky	10,88 %	4,61 %	9,96 %	5,07 %	10,58 %
Časové rozlišení aktiv	2,83 %	3,81 %	4,25 %	1,94 %	2,40 %

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních závěrek společnosti Auto MERCIA a.s.

Vertikální analýza aktiv

Tabulka 7: Vertikální analýza pasiv společnosti Auto MERCIA a.s.

Položka	Rok				
	2018	2019	2020	2021	2022
PASIVA CELKEM	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
Vlastní kapitál	7,04 %	7,62 %	10,39 %	17,55 %	19,73 %
Základní kapitál	0,91 %	0,83 %	0,80 %	0,87 %	0,82 %
Fondy ze zisku	1,57 %	1,39 %	1,34 %	1,44 %	1,37 %
VH minulých let (+/-)	1,55 %	4,18 %	5,22 %	8,87 %	14,45 %
VH běžného účetního období (+/-)	3,01 %	1,22 %	3,03 %	6,38 %	3,09 %
Cizí zdroje	92,18 %	91,50 %	89,61 %	81,35 %	78,93 %
Rezervy	0,02 %	0,02 %	0,02 %	0,02 %	0,02 %
Závazky	92,16 %	91,48 %	89,59 %	81,33 %	78,91 %
Dlouhodobé závazky	48,57 %	54,69 %	57,17 %	47,38 %	51,47 %
Krátkodobé závazky	43,59 %	36,79 %	32,42 %	33,95 %	27,44 %
Časové rozlišení pasiv	0,79 %	0,88 %	0,00 %	1,10 %	1,35 %

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních závěrek společnosti Auto MERCIA a.s.

Ve vertikální analýze pasiv představují 100 % základ celková pasiva. Jak můžeme vidět v Tabulce 7, drtivou většinu pasiv představují cizí zdroje. Jejich hodnota se ve zkoumaných letech pohybovala v rozmezí od 78,93 % do 92,18 %. Hodnoty cizího kapitálu konstantně klesají a společnost Auto MERCIA a.s. se více snaží spoléhat na vlastní kapitál. Vlastní kapitál v posledních letech formuje z větší části výsledek hospodaření minulých let.

4.2 Analýza poměrových ukazatelů

Kapitola se bude věnovat analýze poměrových ukazatelů, což jsou klíčové nástroje finanční analýzy. Bude prozkoumána rentabilita, likvidita, aktivita a zadluženost podniku v průběhu let 2018–2022 na základě dat z účetních výkazů společnosti Auto MERCIA a.s. Pomocí výpočtů a analýzy těchto ukazatelů půjde lépe zhodnotit finanční stav a výkonnost podniku. Ukazatele z roku 2022 budou srovnány i s vybranými konkurenty, aby bylo snadnější porozumět finanční situaci podniku a lépe interpretovat výsledky.

4.2.1 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability pomáhají zhodnotit schopnost podniku efektivně využívat investované finanční prostředky. V Tabulce 8 můžeme vidět vypočítané hodnoty ukazatelů ROA, ROE, ROCE a ROS. Všechny tyto rentability jsou graficky znázorněny na Obrázku 5. Pro srovnání a efektivnější porozumění finanční situace Auto MERCIA a.s. jsou hodnoty z roku 2022 srovnány i s nejbližšími konkurenty. Tyto hodnoty jsou zobrazeny v Tabulce 9.

Tabulka 8: Ukazatele rentability společnosti Auto MERCIA a.s.

Položka	Rok				
	2018	2019	2020	2021	2022
EBIT	4 955	4 907	7 143	11 554	8 176
EAT	3 316	1 470	3 761	7 370	3 763
Celková aktiva	110 006	120 116	124 306	115 587	121 901
Vlastní kapitál	7 740	9 156	12 917	20 287	24 050
Dlouhodobý kapitál	61 168	74 853	83 979	75 051	86 790
Tržby	247 180	256 409	280 226	316 447	283 409
Rentabilita celkového kapitálu (ROA)	4,50 %	4,09 %	5,75 %	10,00 %	6,71 %
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)	42,84 %	16,06 %	29,12 %	36,33 %	15,65 %
Rentabilita dlouhodobého kapitálu (ROCE)	8,10 %	6,56 %	8,51 %	15,39 %	9,42 %
Rentabilita tržeb (ROS)	2,00 %	1,91 %	2,55 %	3,65 %	2,88 %

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních závěrek společnosti Auto MERCIA a.s.

Tabulka 9: Ukazatele rentability vybraných společností

Srovnání rentabilit podniku s nejbližšími konkurenty v roce 2022			
Položka	Auto MERCIA a.s.	Auto Hybeš s.r.o.	Autocentrum BARTH a.s.
EBIT	8 176	11 071	69 074
EAT	3 763	8 296	40 616
Celková aktiva	121 901	100 984	972 929
Vlastní kapitál	24 050	41 729	111 246
Dlouhodobý kapitál	86 790	53 615	158 069
Tržby	283 409	284 642	2 674 695
Rentabilita celkového kapitálu (ROA)	6,71 %	10,96 %	7,10 %
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)	15,65 %	19,88 %	36,51 %
Rentabilita dlouhodobého kapitálu (ROCE)	9,42 %	20,65 %	43,70 %
Rentabilita tržeb (ROS)	2,88 %	3,89 %	2,58 %

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních závěrek vybraných společností

Rentabilita celkového kapitálu (ROA)

ROA reflektuje účinnost využití všech dostupných finančních zdrojů bez rozlišení jejich původu a také zisku před zdaněním a úroky. Ideální hodnoty by měly být vyšší jak 5 %. Pro získání konečných hodnot byl použit vzorec (7).

Z Tabulky 8 lze pozorovat, že v letech 2018–2019 se společnosti nepodařilo dosáhnout ideálních hodnot nad 5 %, což bylo zapříčiněno nízkou hodnotou EBIT. Jednalo se pouze o nízký výkyv ukazatele. V ostatních zkoumaných letech se podnik nacházel v optimálních hodnotách. Dá se říci, že se sledované období obešlo bez velkých výkyvů. Jediný výkyv byl v roce 2021, kde se ukazatel zvýšil. Firma totiž disponovala vyšší hodnotou EBIT.

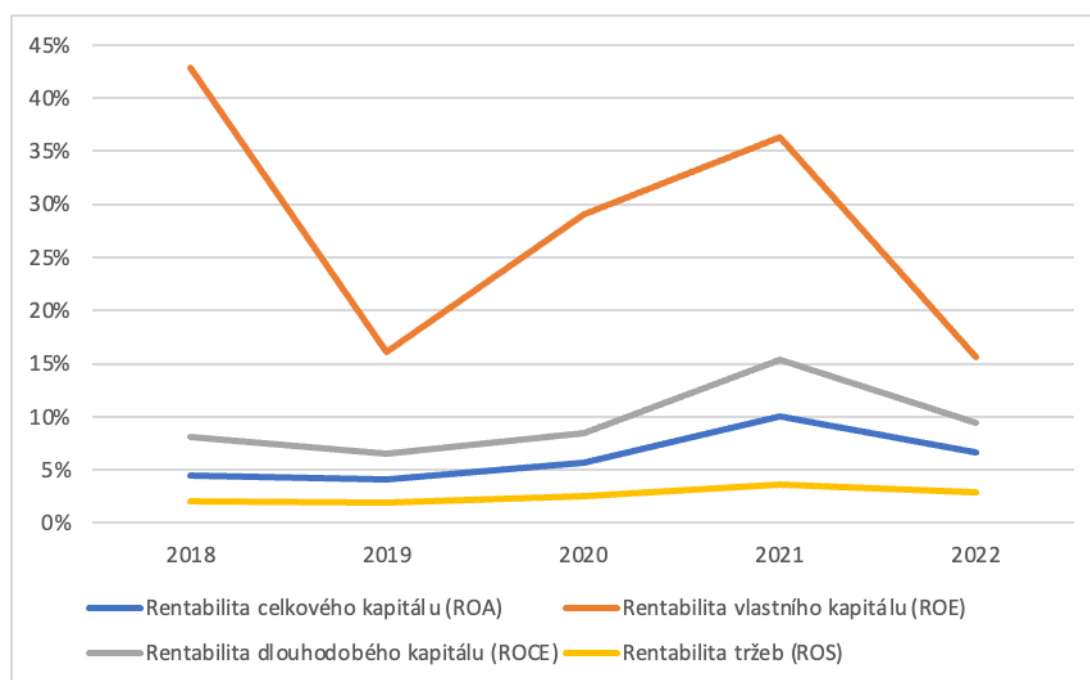
Konkurenční podniky dosahovaly v roce 2022 také optimálních hodnot, jak zobrazuje Tabulka 9. Zkoumaný podnik má srovnatelnou hodnotu ukazatele ROA jako lídr na trhu Autocentrum BARTH a.s. Oproti tomu Auto Hybeš s.r.o., které je velikostí obdobné zkoumanému podniku, dosáhlo v tomto roce hodnoty 10,96 %.

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Ukazatel ROE ukazuje, kolik peněžních jednotek hospodářského výsledku připadá na jednu jednotku vloženého vlastního kapitálu. Pracuje se s čistým ziskem a optimální hodnoty by neměly klesnout pod 8 %. K dosažení finálních hodnot byl aplikován vzorec (8).

Jak můžeme vidět v Tabulce 8, tak se společnost nedostala pod optimální hodnotu 8 %. Obrázek 5 zobrazuje velké výkyvy ukazatele ROE. Při rostoucím vlastním kapitálu za to mohou nerovnoměrně rostoucí hodnoty čistého zisku. Za zmínku stojí rok 2021, paradoxně období vrcholu covidové pandemie, kdy podnik disponoval rekordně vysokým čistým ziskem.

Ve srovnání s konkurencí se hodnoty ROE u Auto MERCIA a.s. v roce 2022 pohybují v obdobných hodnotách jako Auto Hybeš s.r.o. Autocentrum BARTH a.s. disponoval v tomto roce hodnotou tohoto ukazatele 36,51 %.

Obrázek 5: Vývoj ukazatelů rentability společnosti Auto MERCIA a.s.

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních závěrek společnosti Auto MERCIA a.s.

Rentabilita dlouhodobého kapitálu (ROCE)

Ukazatel ROCE je klíčovým nástrojem pro posouzení dlouhodobého investovaného kapitálu. Pro dosažení konečných hodnot byl použit vzorec (9). Hodnota tohoto ukazatele by stejně jako u ROE neměla klesnout pod 8 %. Jediný rok, kdy tento ukazatel pod tuto hranici klesl, byl rok 2019. Nejednalo se o závažný výkyv.

Konkurenční podniky ve srovnávaném roce dosahovaly vyšších hodnot, jelikož nabývaly vyšších hodnot EBIT oproti svému dlouhodobému kapitálu.

Rentabilita tržeb (ROS)

Ukazatel ROS vyjadřuje, kolik peněžních jednotek hospodářského výsledku připadá na jednu jednotku tržeb. Pro výpočet byl použit vzorec (10), do něhož byl za čistý zisk dosazen EBIT.

Ve sledovaném období nabýval ukazatel rentability tržeb obdobných hodnot. Jak můžeme vidět na Obrázku 5, tak se dynamika ukazatele neliší od ostatních ukazatelů rentability. V konkurenčním kontextu se podnik v roce 2022 drží obdobných hodnot.

Lze konstatovat, že všechny uvedené ukazatele rentability měly během zkoumaného období velmi podobný trend. Jediný rok 2021 vyčníval nad ostatními, jelikož společnost dosahovala rekordních zisků. Z hlediska konkurenčního prostředí Auto MERCIA a.s. byla na úrovni tržních konkurentů.

4.2.2 Ukazatele likvidity

Schopnost podniku transformovat svá oběžná aktiva na hotovost je indikátorem jeho likvidity. Rozdělují se do kategorií běžné, pohotové a okamžité likvidity. V Tabulce 10 vidíme tyto kategorie vypočítané. Pro kvalitnější šetření likvidity společnosti Auto MERCIA a.s. jsou hodnoty z roku 2022 porovnány s těmi nejbližšími konkurenty. Tato srovnání jsou uvedena v Tabulce 11.

Tabulka 10: Ukazatele likvidity společnosti Auto MERCIA a.s.

Položka	Rok				
	2018	2019	2020	2021	2022
Oběžná aktiva	51 727	54 202	57 665	49 085	52 618
Krátkodobé závazky	47 950	44 187	40 305	39 239	33 449
Zásoby	26 469	36 335	37 327	28 430	29 796
Pohotové platební prostředky	11 965	5 536	12 382	5 864	12 895
Okamžitě splatné závazky	47 950	44 187	40 305	39 239	33 449
Běžná likvidita	1,08	1,23	1,43	1,25	1,57
Pohotová likvidita	0,53	0,40	0,50	0,53	0,68
Okamžitá likvidita	0,25	0,13	0,31	0,15	0,39

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních závěrek společnosti Auto MERCIA a.s.

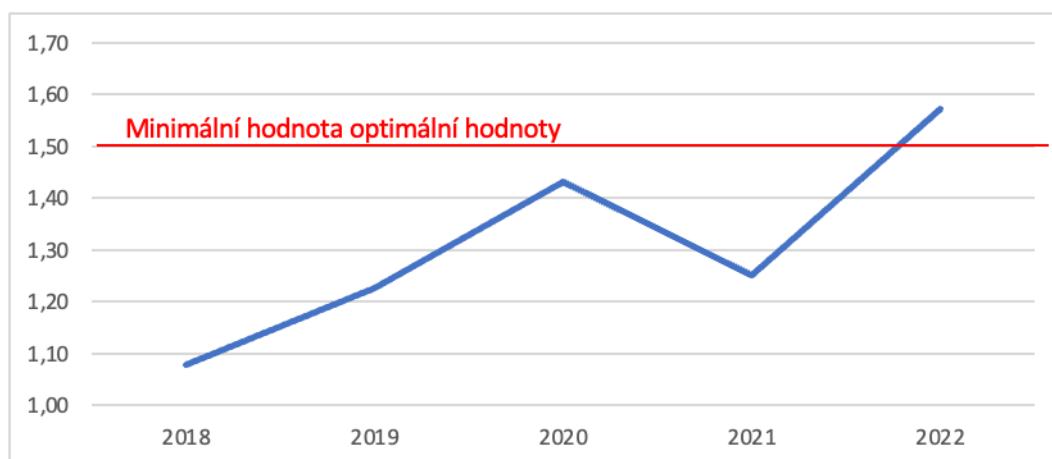
Tabulka 11: Ukazatele likvidity vybraných společností

Srovnání podniku s nejbližšími konkurenty v roce 2022			
Položka	Auto MERCIA a.s.	Auto Hybeš s.r.o.	Autocentrum BARTH a.s.
Oběžná aktiva	52 618	48 146	448 483
Krátkodobé závazky	33 449	46 784	807 423
Zásoby	29 796	40 313	351 903
Pohotové platební prostředky	12 895	5 084	1 665
Okamžitě splatné závazky	33 449	46 784	807 423
Běžná likvidita	1,57	1,03	0,56
Pohotová likvidita	0,68	0,17	0,12
Okamžitá likvidita	0,39	0,11	0,00

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních závěrek vybraných společností

Běžná likvidita

K výpočtu běžné likvidity byl použit vzorec (11). Ideální rozsah běžné likvidity by se měl nacházet mezi 1,5 a 2,5. Z grafu na Obrázku 6 je patrné, že podnik dosáhl požadované hodnoty až v posledním sledovaném roce. Běžná likvidita má podle výsledků rostoucí tendenci. Oproti konkurenci je likvidita III. stupně podniku výrazně vyšší. Z provedených výpočtů lze usuzovat, že optimální hodnoty likvidit se v odvětví prodeje aut pohybují v nižších číslech.

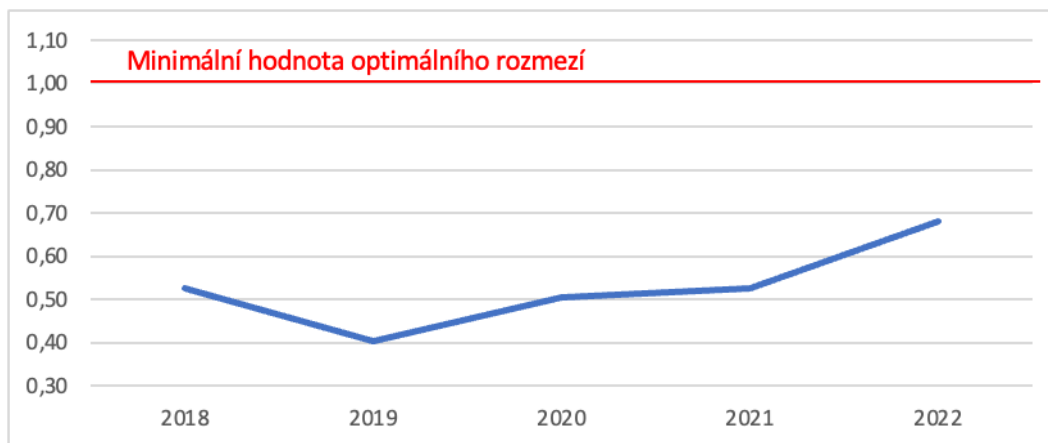

Obrázek 6: Vývoj běžné likvidity společnosti Auto MERCIA a.s.

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních závěrek společnosti Auto MERCIA a.s.

Pohotová likvidita

K určení pohotové likvidity bylo využito vzorce (12). Optimální interval by měl být v rozmezí od 1 do 1,5. Na Obrázku 7 je patrné, že podnik nikdy nedosáhl preferovaného rozmezí, ale hodnoty mají rostoucí trend. Při srovnání s konkurencí v Tabulce 11 lze vidět, že podnik je na tom o poznání lépe než oba konkurenti při placení svých krátkodobých závazků.

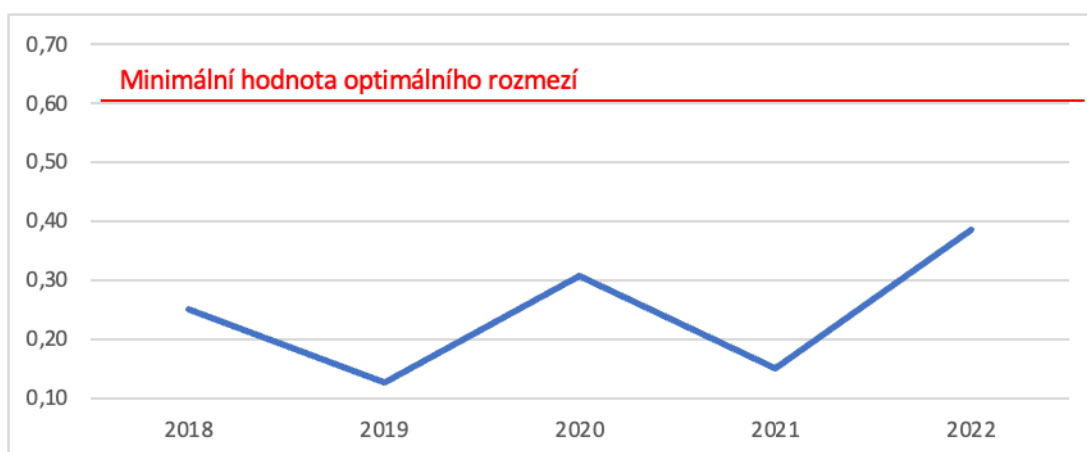

Obrázek 7: Vývoj pohotové likvidity společnosti Auto MERCIA a.s.

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních závěrek společnosti Auto MERCIA a.s.

Okamžitá likvidita

Pro stanovení okamžité likvidity byl použit vzorec (13). Vývoj v letech je uveden na obrázku 8. Ani u likvidity I. stupně společnost i konkurenční podniky nedosáhly ideálních hodnot. Optimální rozmezí by se mělo pohybovat mezi 0,6 a 1,1.

Obrázek 8: Vývoj okamžité likvidity společnosti Auto MERCIA a.s.

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních závěrek společnosti Auto MERCIA a.s.

4.2.3 Ukazatele aktivity

Při hodnocení efektivity využití svých aktiv se pracuje s dvěma druhy měřítek. Prvním typem je četnost, jak často se jednotlivé položky majetku objevují v tržbách. Druhým typem je doba, kterou trvá obrat jednotlivých aktiv. Oba typy jsou vypočítány v Tabulce 12. V Tabulce 13 je nejnovější sledovaný rok porovnaný s konkurenčními subjekty.

Tabulka 12: Ukazatele aktivity společnosti Auto MERCIA a.s.

Položka	Rok				
	2018	2019	2020	2021	2022
Zásoby	26 469	36 335	37 327	28 430	29 796
Tržby z prodeje výrobků, služeb a zboží	231 601	242 419	256 115	291 336	266 537
Pohledávky z obchodních vztahů	6 802	4 917	6 133	6 825	5 000
Závazky z obchodních vztahů	38 588	36 176	34 033	28 914	25 518
Doba obratu zásob	41	54	52	35	40
Rychlost obratu zásob	8,75	6,67	6,86	10,25	8,95
Doba obratu pohledávek	11	7	9	8	7
Rychlost obratu pohledávek	34,05	49,30	41,76	42,69	53,31
Doba obratu závazků	60	54	48	36	34

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních závěrek společnosti Auto MERCIA a.s.

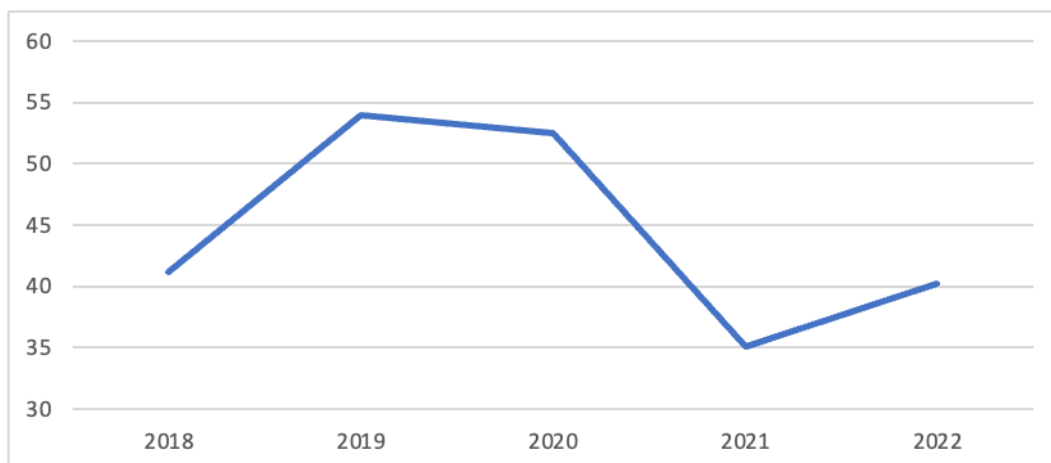
Tabulka 13: Ukazatele aktivity vybraných společností

Srovnání podniku s nejbližšími konkurenty v roce 2022			
Položka	Auto MERCIA a.s.	Auto Hybeš s.r.o.	Autocentrum BARTH a.s.
Zásoby	29 796	40 313	351 903
Tržby z prodeje výrobků, služeb a zboží	266 537	249 247	2 459 172
Pohledávky z obchodních vztahů	5 000	2 530	50 030
Závazky z obchodních vztahů	25 518	4 568	462 931
Doba obratu zásob	40	58	52
Rychlost obratu zásob	8,95	6,18	6,99
Doba obratu pohledávek	7	4	7
Rychlost obratu pohledávek	53,31	98,52	49,15
Doba obratu závazků	34	7	68

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních závěrek vybraných společností

Doba obratu zásob

Na Obrázku 9 lze pozorovat vývoj doby obratu zásob. K výpočtu byl použit vzorec (14). Společnost by měla usilovat o postupné snižování tohoto ukazatele. Nejvyšší hodnota dosažená v roce 2019 v průběhu let klesla na dobu 40 dní. Z porovnání v Tabulce 13 lze konstatovat, že společnost má nejlepší dobu obratu zásob oproti svým sledovaným konkurentům.

Obrázek 9: Vývoj ukazatele doby obratu zásob společnosti Auto MERCIA a.s.

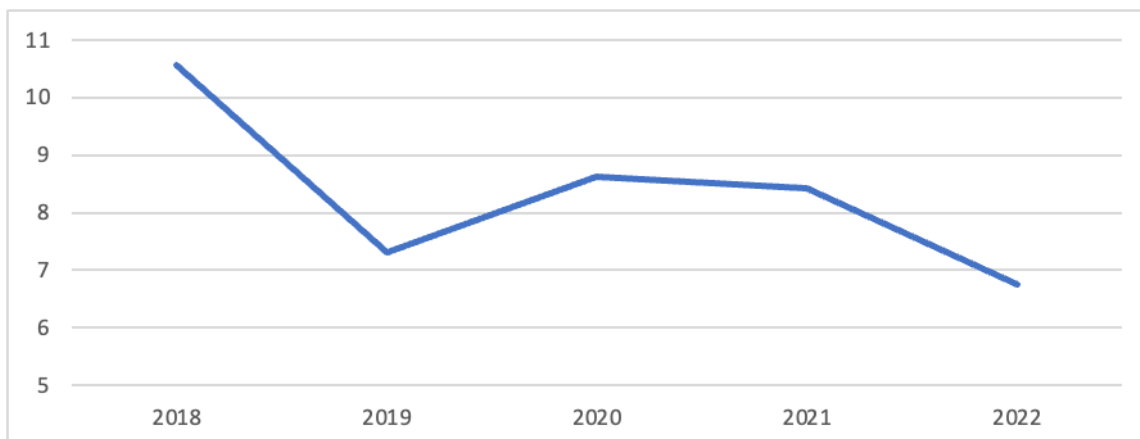
Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních závěrek společnosti Auto MERCIA a.s.

Rychlost obratu zásob

Ke stanovení hodnoty rychlosti obratu zásob byl využit vzorec (15). Hodnota ukazatele z počáteční hodnoty 8,75 po dobu dvou let klesala, poté téměř dvojnásobně vyskočila. V posledním zkoumaném roce klesla na obdobnou hodnotu jako v prvním sledovaném roce. Oproti konkurentům byla hodnota vyšší, což naznačuje v posuzovaném podniku lepší obrátkovost zásob.

Doba obratu pohledávek

Pro určení hodnoty této doby obratu byl aplikován vzorec (16). Vývoj doby obratu pohledávek uvádí Obrázek 10. Jedná se o období, během něhož společnost čeká na platbu od svých zákazníků. Společnost by se měla snažit o snižování této doby. Auto MERCIA a.s. obrátí své pohledávky v průměru za 7 dní. Stejnou dobu obratu dosahuje i tržní lídr Autocentrum BARTH a.s. Auto Hybeš s.r.o. vykazuje tuto dobu dokonce 4 dny.

Obrázek 10: Vývoj ukazatele doby obratu pohledávek společnosti Auto MERCIA a.s.

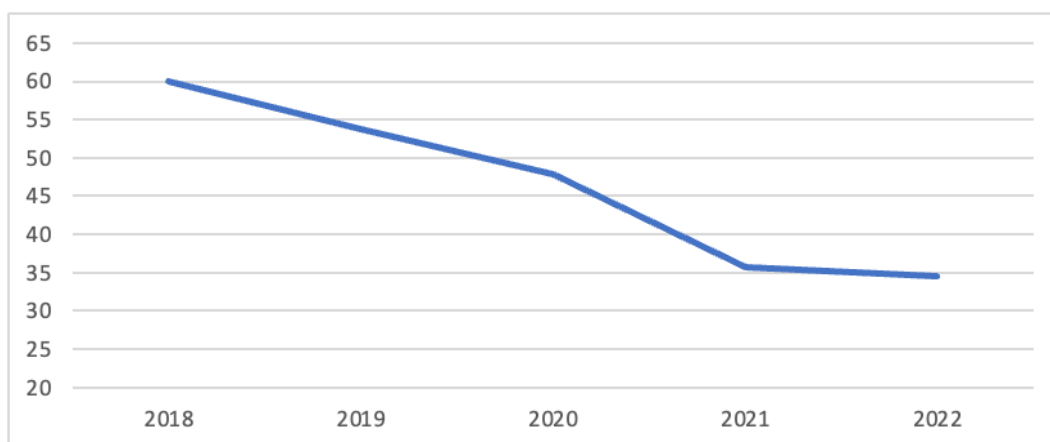
Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních závěrek společnosti Auto MERCIA a.s.

Rychlost obratu pohledávek

Rychlost obratu pohledávek měla u společnosti konstantní růst. Jediný rok 2019 měl vyšší výkyv v pozitivním slova smyslu. S lídrem je v roce 2022 na obdobné hodnotě. Auto Hybeš s.r.o. vykazuje hodnotu výrazně vyšší.

Doba obratu závazků

Doba obratu závazků je vyobrazena v grafu na Obrázku 11 a hodnoty v něm byly spočítány pomocí vzorce (18). Ideální je, když tato doba převyšuje dobu obratu pohledávek, což se podniku povedlo v každém roce a to mnohonásobně. Pro porovnání s konkurenty je na tom zkoumaná společnost výrazně lépe než Auto Hybeš s.r.o. Autocentrum BARTH a.s. má tuto dobu dvojnásobně vyšší, což si jako dominantní hráč v regionu může dovolit.

Obrázek 11: Vývoj ukazatele doby obratu závazků společnosti Auto MERCIA a.s.

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních závěrek společnosti Auto MERCIA a.s.

4.2.4 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti jsou důležité pro posouzení toho, v jaké míře podnik využívá externí finanční zdroje ve srovnání s vlastními zdroji. Výpočty jednotlivých ukazatelů vyjadřuje Tabulka 14. Srovnání s konkurencí pro rok 2022 zobrazuje Tabulka 15.

Tabulka 14: Ukazatele zadluženosti společnosti Auto MERCIA a.s.

Položka	Rok				
	2018	2019	2020	2021	2022
Celková aktiva	110 006	120 116	124 306	115 587	121 901
Vlastní kapitál	7 740	9 156	12 917	20 287	24 050
Cizí kapitál	101 400	109 906	111 389	94 025	96 211
EBIT	4 955	4 907	7 143	11 554	8 176
EBT	3 429	2 386	4 165	8 939	5 157
EAT	3 316	1 470	3 761	7 370	3 763
Nákladové úroky	1 526	2 521	2 978	2 615	3 019
Celková zadluženost	92,18 %	91,50 %	89,61 %	81,35 %	78,93 %
Úrokové krytí	3,25	1,95	2,40	4,42	2,71
Koeficient samofinancování	7,04 %	7,62 %	10,39 %	17,55 %	19,73 %
Finanční páka	14,21	13,12	9,62	5,70	5,07

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních závěrek společnosti Auto MERCIA a.s.

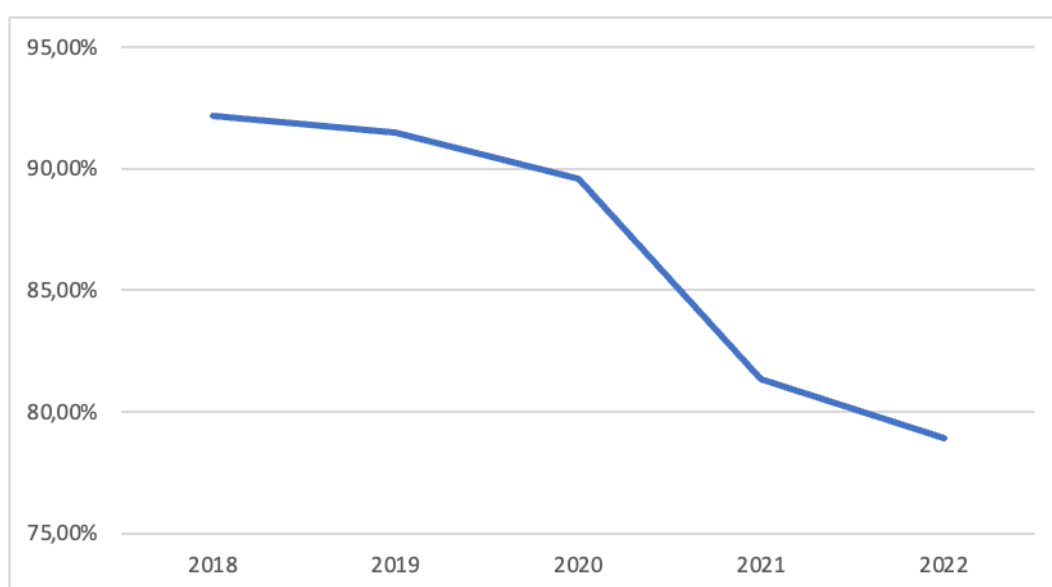
Tabulka 15: Ukazatele zadluženosti vybraných společností

Srovnání podniku s nejbližšími konkurenty v roce 2022			
Položka	Auto MERCIA a.s.	Auto Hybeš s.r.o.	Autocentrum BARTH a.s.
Celková aktiva	121 901	100 984	972 929
Vlastní kapitál	24 050	41 729	111 246
Cizí kapitál	96 211	58 736	858 121
EBIT	8 176	11 071	69 074
EBT	5 157	10 289	50 542
EAT	3 763	8 296	40 616
Nákladové úroky	3 019	782	18 532
Celková zadluženost	78,93 %	58,16 %	88,20 %
Úrokové krytí	2,71	14,16	3,73
Koeficient samofinancování	19,73 %	41,32 %	11,43 %
Finanční páka	5,07	2,42	8,75

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních závěrek vybraných společností

Celková zadluženost

Optimální hodnota ukazatele celkové zadluženosti by se měla pohybovat v rozmezí 40 % až 60 %. Výše věřitelského rizika, jak se jinak říká celkové zadluženosti, je vypočtena pomocí vzorce (19). Jak je zřejmé z grafu na Obrázku 11, tak sledovaný podnik převyšuje optimální hodnoty. Nejvýše nabývaná hodnota celkové zadluženosti byla v roce 2018, kdy dosahovala 92,18 %. Pozitivní je, že se tato hodnota v průběhu let snižuje a v roce 2022 byla na hodnotě 78,93 %. Ve srovnání s konkurencí vyplývá, že podniky v tomto odvětví převážně využívají cizí zdroje. Auto Hybeš s.r.o. se vešlo ještě do optimálních hodnot, ale Autocentrum BARTH a.s. mělo celkovou zadluženost v roce 2022 dokonce 88,20 %.

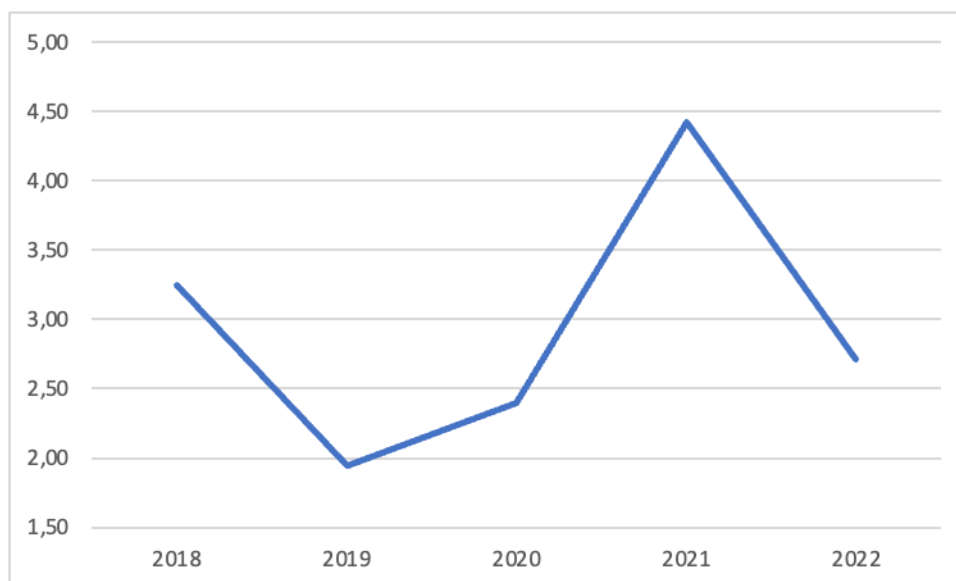
Obrázek 12: Vývoj ukazatele celkové zadluženosti společnosti Auto MERCIA a.s.

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních závěrek společnosti Auto MERCIA a.s.

Úrokové krytí

Míru zadluženosti lze také zobrazit pomocí úrokového krytí, což ukazuje, jak je firma schopná pokrýt úroky svým hrubým ziskem v podobě EBIT. Hodnota by neměla klesnout pod kritickou hodnotu 1. Jak naznačuje graf na Obrázku 12, tak Auto MERCIA a.s. nikdy pod tuto hranici neklesla. Ve většině sledovaných let se dokonce pohybuje kolem optimální hodnoty 3. Oba konkurenční podniky mají tyto hodnoty v roce 2022 vyšší, kdy se leader pohybuje v obdobné hodnotě, ale Auto Hybeš s.r.o. má hodnotu více jak pětikrát vyšší.

Obrázek 13: Vývoj ukazatele úrokového krytí společnosti Auto MERCIA a.s.

Zdroj: Vlastní zpracování dle účetních závěrek společnosti Auto MERCIA a.s.

Koeficient samofinancování

Koeficient samofinancování doplňuje informace o celkové zadluženosti. Součet těchto dvou ukazatelů se rovná 1. V Tabulce 15 dosahuje hodnota firmy Auto Hybeš s.r.o. 41,32 % a nachází se v optimálních hodnotách. Sledovaný podnik dosahuje hodnotu vyšší než tržní líder, což je pozitivní.

Finanční páka

Ukazatel finanční páky určuje, kolikrát je celkový kapitál větší než vlastní kapitál. Počítána byla pomocí vzorce (23). Hodnota v průběhu zkoumaných let konstantně klesla z hodnoty 14,21 až na 5,07. Auto Hybeš s.r.o. má v posledním pozorovaném roce více jak dvojnásobně nižší finanční páku. Autocentrum BARTH a.s. má v tomto velikost ukazatele 8,75.

5 ZHODNOCENÍ A NÁVRHY PRO ZLEPŠENÍ

Další část práce přináší souhrn a hodnocení provedené finanční analýzy společnosti Auto MERCIA a.s. za období let 2018 až 2022 s následnými doporučeními k potenciálnímu zlepšení.

Jako první byla provedena analýza absolutních ukazatelů. Nejdříve byla vyobrazena horizontální analýza. V části horizontální analýzy aktiv se ukázalo, že mezi prvním a posledním sledovaným rokem aktiva vzrostla. V sekci horizontální analýzy pasiv bylo možné vidět mezi počátečním a konečným zkoumaným rokem snížení cizích zdrojů, kdy společnost snížila především své krátkodobé závazky. U vertikální analýzy bylo zjištěno, že cizí zdroje mají většinový podíl na celkových pasivech. Společnost Auto MERCIA a.s. by se měla pokusit snížit velikost těchto cizích zdrojů ve prospěch vlastního kapitálu.

U poměrových ukazatelů byly jako první popsány ukazatele rentability. Rentabilita celkového kapitálu v prvních dvou sledovaných letech byla pod optimální hranicí 5 %. Ve zbytku let už společnost tuto mezní hodnotu překročila. Ukazatel ROE byl ve všech letech v optimálních hodnotách. Rentabilita dlouhodobého kapitálu se ve většině let držela v ideálních hodnotách. Pouze v roce 2019 nabývala nižší hodnoty. Ukazatel ROS se pohyboval pod doporučenou hranicí ve všech letech. Výsledné hodnoty autor hodnotí pozitivně. Společnost Auto MERCIA a.s. by se mohla pokusit vylepšit svoji rentabilitu, například zvýšením zisku pomocí zvýšení marže. V úvahu by přicházelo zvýšení marže u servisních prohlídek. Zvýšení marže u prodeje aut není tak snadno proveditelné, protože společnost musí mít adekvátní cenu ve srovnání s konkurencí. Toto navýšení by mělo být adekvátní, aby si udržela stávající zákazníky.

Všechny ukazatele likvidity vycházejí ve všech letech v nižších hodnotách, než je doporučeno teorií. Pouze v posledním roce 2022 dosáhla společnost u běžné likvidity ideální hodnoty. Podnik ve srovnání s konkurencí dosahuje vyšších hodnot. Lze tedy předpokládat, že hranice optimálního rozmezí je v tomto odvětví odlišná a návrhy pro zlepšení jsou hůře formulovatelné.

Následné hodnoty ukazatelů aktivity lze hodnotit velmi pozitivně. Doba obratu zásob nabývala oproti konkurentům vyšších hodnot, což ukazuje velmi dobrou práci společnosti se svými zásobami. Doba obratu pohledávek je v průměru 7 dní. Tato doba obratu je chvályhodná. Hodnota už je tak velmi nízká a autor by nepodnikal kroky k její úpravě. Doba obratu závazků by měla převyšovat dobu obratu pohledávek. To se podniku povedlo ve všech

sledovaných obdobích, a to dokonce mnohonásobně. Autor by v této oblasti nenavrhoval změny.

Poslední zkoumanou sekcí byly ukazatele zadluženosti. Celková zadluženost je u sledovaného podniku velmi vysoká a přesahuje doporučené hodnoty. Jediným pozitivem je postupné snižování této hodnoty. Za zmínku stojí, že celková aktiva jsou dle odhadů společnosti daleko vyšší. Mohou za to pozemky a stavby, které jsou v rozvaze uváděny v nákupní hodnotě. Reálná hodnota pozemků a staveb je proto dle odborného odhadu společnosti mnohem vyšší. Celková zadluženost by díky tomu byla v optimálních hodnotách. Úrokové krytí je pozitivem u poměrových ukazatelů, protože dosahuje optimálních hodnot. V oblasti celkové zadluženosti by autor doporučil nejvíce návrhů ke zlepšení. Společnost by se měla snažit o snížení zadluženosti minimálně na 60 %. Jelikož se jedná převážně o dlouhodobé závazky, podnik by se měl pokusit o splacení alespoň části těchto závazků. Jednou z možností, jak dosáhnout této změny je ušetření v rámci nákupu sezónního zboží. Například se může předzásobit zimními pneumatikami v létě.

Další možností, jak ušetřit a získat více peněžních prostředků, je omezit skladové financování. Jedná se o placení úroků dodavateli, kterým je Škoda Auto. Podnik tyto úroky platí, pokud ve smluvní době neuhradí celou částku daného automobilu. Pokud tedy podnik disponuje peněžními prostředky, měl by se snažit platit tyto krátkodobé závazky včas. Neplatil by tedy zbytečně úroky a dané prostředky by mohl využít na postupné splácení dlouhodobých závazků.

Posledním doporučením, jak dosáhnout vyšší hodnoty peněžních prostředků, jsou termínované vklady. Společnost by mohla volné prostředky na svých účtech vložit na termínované účty, čímž by je mohla zhodnotit. Mohla by tím získat více prostředků ke splacení dlouhodobých závazků a tím pádem snížit svou zadluženost.

ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce bylo provést finanční analýzu společnosti Auto MECIA a.s. za použití určitých metod finanční analýzy. Hodnocení finanční stability probíhalo v období od roku 2018 do roku 2022. Hlavním úkolem bylo zhodnotit předešlý vývoj a současnou situaci podniku. Dále navrhnout opatření ke zlepšení této situace.

Bakalářská práce se skládá ze dvou částí. První část je rozdělena do dvou kapitol. První kapitola se věnuje definici klíčových termínů, popisu uživatelů finanční analýzy a také přehledu zdrojů dat použitých pro tuto analýzu. V druhé kapitole byly představeny a popsány základní metody k zhodnocení finančního zdraví. Kapitola dále zahrnuje popis absolutních, rozdílových a poměrových ukazatelů umožňujících komplexně zhodnotit finanční stav podniku.

Druhá část obsahuje také dvě kapitoly. V třetí kapitole bakalářské práce byla představena společnost Auto MERCIA a.s. a také popsán její provoz a fungování. Následně byly využity postupy finanční analýzy, jež byly představeny v první části.

V poslední části je shrnuto, jak si podnik vedl. V oblasti ukazatelů rentability a zadluženosti jsou navržena doporučení, která by mohla přispět ke zlepšení hospodářských výsledků společnosti. U rentability byly navrženy změny spojené se zvýšením marží u servisních prohlídek. Podnik by dosáhl vyšších zisků a tím vylepšil svou rentabilitu. U ukazatelů zadluženosti byl navržen efektivnější nákup sezonního zboží a lepší práce s volnými peněžními prostředky.

POUŽITÁ LITERATURA

ASPI. WOLTERS KLUWER. ASPI [online]. 2023 [cit. 2023-10-27]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/99882/1/2/sdeleni-c-7-2023-sb-o-vyhlaseni-ceskeho-zneni-doporuceni-komise-2003-361-es-ze-dne-6-kvetna-2003-o-definici-mikropodniku-a-malych-a-strednich-podniku/sdeleni-c-7-2023-sb-o-vyhlaseni-ceskeho-zneni-doporuceni-komise-2003-361-es-ze-dne-6-kvetna-2003-o-definici-mikropodniku-a-malych-a-strednich-podniku>

Auto MERCIA a.s. Výroční zprávy 2018-2022.

ČIŽINSKÁ, R. Základy finančního řízení podniku. Prosperita firmy. Praha: Grada Publishing, 2018. 240 s. ISBN 978-80-271-0194-8.

ČSOB. In: Průvodce podnikáním [online]. 2022 [cit. 2023-10-27]. Dostupné z: <https://www.pruvodcepodnikanim.cz/clanek/financni-zdravi-firmy/>

DLUHOŠOVÁ, D. Finanční řízení a rozhodování podniku: analýza, investování, oceňování, riziko, flexibilita. 3., rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 225 s. ISBN 978-80-86929-68-2.

GRÜNWARD, R., HOLEČKOVÁ, J. Finanční analýza a plánování podniku. vyd. 1. Praha: Ekopress, 2007, 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.

HRDÝ, M., KRECHOVSKÁ, M. Podnikové finance v teorii a praxi. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2016. 271 s. ISBN 978-80-7552-449-2.

KALOUDA, F. Finanční a cost-benefit analýza podniku. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2019. 236 s. ISBN 978-80-7380-778-8.

KALOUDA, F. Finanční analýza a řízení podniku. 3. rozšířené vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. 328 s. ISBN 978-80-7380-646-0.

KNÁPKOVÁ, A., PAVELKOVÁ D., ŠTEKER K. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 2013. 236 s. ISBN 978-80-247-4456-8.

KOVANICOVÁ, D. Jak porozumět světovým, evropským, českým účetním výkazům. Praha: Bova Polygon, 2004. 284 s. ISBN 80-7273-095-9.

KRAFTOVÁ, I. Finanční analýza municipální firmy. C.H. Beck pro praxi. Praha: C.H. Beck, 2002. 206 s. ISBN 80-7179-778-2.

KUBĚNKA, M. Finanční stabilita podniku a její indikátory. Monografie. Pardubice: Univerzita Pardubice, Fakulta ekonomicko-správní, 2015. 88 s. ISBN 978-80-7395-890-9.

KUBÍČKOVÁ, D. a JINDŘICHOVSKÁ, I. Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firem. Beckova edice ekonomie. V Praze: C.H. Beck, 2015. 342 s. ISBN 978-80-7400-538-1.

MÁČE, M. Finanční analýza obchodních a státních organizací: praktické příklady a použití. Finance. Praha: Grada, 2006. 155 s. ISBN 80-247-1558-9.

MARTINOVIČOVÁ, D, KONEČNÝ, M, VAVŘINA, J. Úvod do podnikové ekonomiky. Expert. Praha: Grada, 2014. 208 s. ISBN 978-80-247-5316-4.

MRKVIČKA, J. a KOLÁŘ, P. Finanční analýza. 2., přeprac. vyd. Vzdělávání účetních v ČR. Učebnice, 14. Praha: ASPI, 2006. 228 s. ISBN 80-7357-219-2.

RŮČKOVÁ, P. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 7. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2021. 165 s. ISBN 978-80-271-3124-2.

SEDLÁČEK, J. Finanční analýza podniku. Praxe manažera. Brno: Computer Press, 2007. 154 s. ISBN 978-80-251-1830-6.

SYNEK, M a KISLINGEROVÁ, E. Podniková ekonomika. 6., přeprac. a dopl. vyd. Beckovy ekonomické učebnice. V Praze: C.H. Beck, 2015. 526 s. ISBN 978-80-7400-274-8.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A: Rozvaha společnosti Auto MERCIA a.s. v letech 2018 až 2022	56
Příloha B: VZZ společnosti Auto MERCIA a.s. v letech 2018 až 2022.....	58

Příloha A: Rozvaha společnosti Auto MERCIA a.s. v letech 2018 až 2022

Mercia a.s. rozvaha 2018-2022 (v tis. Kč)						
Označení	AKTIVA CELKEM	2018	2019	2020	2021	2022
	AKTIVA CELKEM	110 006	120 116	124 306	115 587	121 901
B	Stálá aktiva	55 161	61 340	61 364	64 259	66 357
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	55 161	61 340	61 364	64 259	66 357
B.II.1.	Pozemky a stavby	40 951	39 123	38 245	38 851	37 141
B.II.1.1.	Pozemky	2 400	2 400	2 400	4 950	4 950
B.II.1.2.	Stavby	38 551	36 723	35 845	33 901	32 191
B.II.2.	Hmotné movité věci a a jejich soubory	13 508	19 346	21 527	24 748	28 556
B.II.4	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	660	660	660	660	660
B.II.4.3.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	660	660	660	660	660
B.II.5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	42	2 211	932	0	0
B.II.5.2.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	42	2 211	932	0	0
C	Oběžná aktiva	51 727	54 202	57 665	49 085	52 618
C.I.	Zásoby	26 469	36 335	37 327	28 430	29 796
C.I.1.	Materiál	253	238	238	257	389
C.I.2.	Nedokončená výroba a polotovary	230	345	315	211	404
C.I.3.	Výrobky a zboží	25 986	35 752	36 774	27 962	29 003
C.I.3.2.	Zboží	25 986	35 752	36 774	27 962	29 003
C.II.	Pohledávky	13 293	12 331	7 956	14 791	9 927
C.II.1.	Dlouhodobé pohledávky	0	0	45	49	49
C.II.1.5	Pohledávky - ostatní	0	0	45	49	49
C.II.1.5.4	Jiné pohledávky	0	0	45	49	49
C.II.2	Krátkodobé pohledávky	13 293	12 331	7 911	14 742	9 878
C.II.2.1	Pohledávky z obchodních vztahů	6 802	4 917	6 133	6 825	5 000
C.II.2.4	Pohledávky - ostatní	6 491	7 414	1 823	7 917	4 878
C.II.2.4.3.	Stát - daňové pohledávky	0	1 827	1 317	2 916	488
C.II.2.4.4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	443	608	441	1 404	704
C.II.2.4.5.	Dohadné účty aktivní	2 002	1 934	20	3 597	3 686
C.II.2.4.5.	Jiné pohledávky	4 046	3 045	0	0	0
C.IV.	Peněžní prostředky	11 965	5 536	12 382	5 864	12 895
C.IV.1.	Peněžní prostředky v pokladně	1 080	596	1 108	429	1 007
C.IV.2.	Peněžní prostředky na účtech	10 885	4 940	11 274	5 435	11 888
D.	Časové rozlišení aktiv	3 118	4 574	5 277	2 243	2 926
D.1.	Náklady příštích období	316	760	596	221	853
D.3.	Příjmy příštích období	2 802	3 814	4 681	2 022	2 073

Mercia a.s. rozvaha 2018-2022 (v tis. Kč)

Označení	PASIVA	2018	2019	2020	2021	2022
	PASIVA CELKEM	110 006	120 116	124 306	115 587	121 901
A.	Vlastní kapitál	7 740	9 156	12 917	20 287	24 050
A.I.	Základní kapitál	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
A.I.1.	Základní kapitál	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
A.III.	Fondy ze zisku	1 724	1 670	1 670	1 669	1 669
A.III.1.	Ostatní rezervní fond	800	800	800	800	800
A.III.2.	Statutární a rezervní fondy	924	870	870	869	869
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let (+/-)	1 700	5 016	6 486	10 248	17 618
A.IV.1.	Nerozdělený zisk nebo neuhrazená ztráta minulých let (+/-)	1 700	5 016	6 486	10 248	17 618
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období(+/-)	3 316	1 470	3 761	7 370	3 763
B. + C.	Cizí zdroje	101 400	109 906	111 389	94 025	96 211
B.	Rezervy	22	22	22	22	22
B.4.	Ostatní rezervy	22	22	22	22	22
C	Závazky	101 378	109 884	111 367	94 003	96 189
C.I.	Dlouhodobé závazky	53 428	65 697	71 062	54 764	62 740
C.I.8.	Odložený daňový závazek	0	443	0	0	401
C.I.9.	Závazky - ostatní	53 428	65 254	71 062	54 764	62 339
C.I.9.3.	Jiné závazky	53 428	65 254	71 062	54 764	62 339
C.II.	Krátkodobé závazky	47 950	44 187	40 305	39 239	33 449
C.II.3.	Krátkodobé přijaté zálohy	2 938	1 841	3 193	2 175	4 679
C.II.4.	Závazky z obchodních vztahů	38 588	36 176	34 033	28 914	25 518
C.II.8.	Závazky ostatní	6 424	6 170	3 079	8 150	3 252
C.II.8.3.	Závazky k zaměstnancům	1 177	1 240	1 361	1 617	1 627
C.II.8.4.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	670	717	795	836	866
C.II.8.5.	Stát - daňové závazky a dotace	1 376	640	323	1 065	159
C.II.8.6.	Dohadné účty pasivní	0	0	0	862	0
C.II.8.7.	Jiné závazky	3 201	3 573	600	3 770	600
D.	Časové rozlišení pasiv	866	1 054	0	1 275	1 640
D.1.	Výdaje příštích období	854	1 029	0	1 275	1 640
D.2.	Výnosy příštích období	12	25	0	0	0

Příloha B: VZZ společnosti Auto MERCIA a.s. v letech 2018 až 2022

Mercia a.s. výkaz zisku a ztrát 2018-2022 (v tis. Kč)							
Označení	Název položky výkazu zisku a ztráty	Číslo řádku	2018	2019	2020	2021	2022
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	1	53 599	28 743	22 173	58 639	68 935
II.	Tržby z prodeje zboží	2	178 002	213 676	233 942	232 697	197 602
A.	Výkonová spotřeba	3	203 023	212 048	225 466	256 857	224 679
A.1.	Náklady vynaložené na prodané zboží	4	174 971	182 378	196 764	218 294	180 543
A.2.	Spotřeba materiálu a energie	5	21 865	22 168	22 546	28 146	30 692
A.3.	Služby	6	6 187	7 502	6 156	10 417	13 444
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	7	280	-115	30	104	-193
C.	Aktivace (-)	8	-195	-120	-127	-161	-284
D.	Osobní náklady	9	26 322	27 850	25 244	29 296	31 915
D.1.	Mzdové náklady	10	19 597	20 761	19 377	21 805	23 754
D.2.	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady	11	6 725	7 089	5 867	7 491	8 161
D.2.1.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	12	6 485	6 799	5 581	7 186	7 784
D.2.2.	Ostatní náklady	13	240	290	286	305	377
E.	Úprava hodnot v provozní oblasti	14	4 535	6 274	7 686	6 044	9 139
E.1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	15	4 535	5 916	7 834	7 472	9 190
E.1.1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku - trvalé	16	4 535	5 916	7 834	7 472	9 190
E.3.	Úpravy hodnot pohledávek	19	0	358	-148	-1 428	-51
III.	Ostatní provozní výnosy	20	15 579	13 990	24 111	25 111	16 872
III.1.	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	21	8 333	6 412	15 630	13 907	8 287
III.3.	Jiné provozní výnosy	23	7 246	7 578	8 481	11 204	8 585
F.	Ostatní provozní výnosy	24	7 950	5 597	14 584	12 433	9 514
F.1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	25	6 924	4 521	13 108	11 222	6 864
F.3.	Daně a poplatky	27	150	180	177	234	96
F.4.	Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	28	22	0	0	0	0
F.5.	Jiné provozní náklady	29	854	896	1 299	977	2 554
*	* Provozní výsledek hospodaření (+/-)	30	5 265	4 875	7 343	11 874	8 639
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	39	56	47	1	0	0
VI.2.	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	41	56	47	1	0	0
J	Nákladové úroky	43	1 526	2 521	2 978	2 615	3 019
J.2.	Ostatní nákladové úroky	45	1 526	2 521	2 978	2 615	3 019
VII.	Ostatní finanční výnosy	46	175	0	10	0	6
K.	Ostatní finanční náklady	47	541	15	211	320	469
*	Finanční výsledek hospodaření (+/-)	48	-1 836	-2 489	-3 178	-2 935	-3 482
**	Výsledek hospodaření před zdaněním	49	3 429	2 386	4 165	8 939	5 157
L.	Daň z příjmu	50	113	916	404	1 569	1 394
L.1.	Daň z příjmu platná	51	113	473	847	1 569	993
L.2.	Daň z příjmu odložená (+/-)	52	0	443	-443	0	401
**	Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	53	3 316	1 470	3 761	7 370	3 763
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	55	3 316	1 470	3 761	7 370	3 763
*	Čistý obrat za účetní období = I. + II. + III. + IV. + V. + VI. + VII.	56	247 411	256 456	280 237	316 447	283 415